



СЫР ТАБИҒАТЫ

ҚОҒАМДЫҚ - ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ГАЗЕТ

ОБЩЕСТВЕННО - ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

2013 жылдан бастап шығады ● Апта сайын жарық көреді ● E-mail: syr.tabigaty@gmail.com ● www.syrtabigaty.kz

ОРМАН ӨРТТЕРІНЕ ҚАРСЫ ЖАҢА ТЕХНИКА ЖЕТКІЗІЛУДЕ



2025 жылы лизингтік қаржыландыру аясында отандық өндірістегі өрт сөндіру техникаларын жеткізу жоспарланған. Атап айтқанда: 354 өрт сөндіру көлігі, 349 кіші орман патрульдік өрт кешені (КОПК) және 322 трактор.

Жаңа өртке қарсы техника орман өртін

тікелей сөндірумен айналысатын орман шаруашылығы мамандарының ұсыныстары негізінде әзірленген.

Жыл басынан бері 136 КОПК және 60 трактор жеткізілді.

2025 жылғы 6 қыркүйекте 8 бірлік техника Қарқаралы мемлекеттік ұлттық

табиғи паркіне, тағы 8 техника Наурызым мемлекеттік табиғи қорығының теңгеріміне берілді. Қалған ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жыл соңына дейін кезең-кезеңімен қажетті техникамен қамтамасыз етіледі.

Басты артықшылығы - толық жетек (дөңгелек формуласы - 4x4), бұл жеке құрам мен барлық қажетті өрт-техникалық жабдықты орман және дала алқаптарының киын жететін учаскелеріне сенімді жеткізуді қамтамасыз етеді.

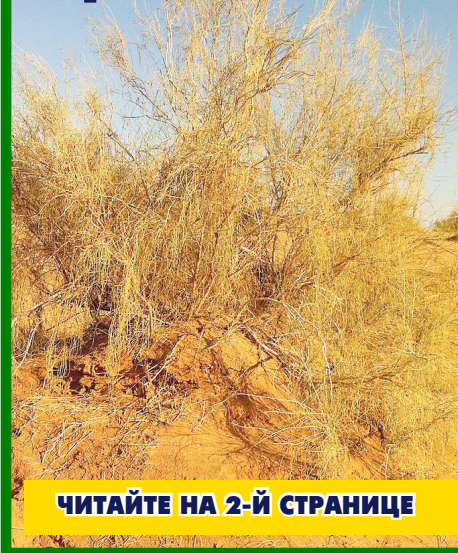
Әрбір техника қозғалыс кезінде өрт сөндіруге мүмкіндік беретін қуатты өрт сорғысымен, сыйымдылығы 3м³ суға арналған цистернамен, сондай-ақ өрт-техникалық жабдықтардың толық жиынтығымен, жеке қорғаныс және радиобайланыс құралдарымен жабдықталған. Қосымша ретінде, көлік шанағы мен дөңгелек доғаларын өздігінен сөндіру жүйесі, сондай-ақ көлік асты бойымен қорғаныс жолағын жасау үшін су беру мүмкіндігі қарастырылған.

Бұл барлық құрал-жабдықтар орман өртімен күресудің тиімділігін едәуір арттырып, Қазақстанның табиғи байлықтарын сақтауға үлкен үлес қосады.

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар Министрлігі,
www.gov.kz материалдар бойынша,
фото: www.gov.kz.

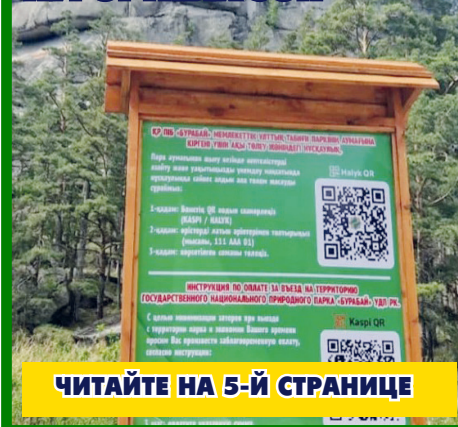
12+ №35(513)
қазан
1 октября 2025
Сәрсенбі • Среда • Wednesday

САКСАУЛ ВЫСАДЯТ ДЛЯ ЗАЩИТЫ ЭКОЛОГИИ



ЧИТАЙТЕ НА 2-Й СТРАНИЦЕ

В КАЗАХСТАНЕ ПРОВЕДЕНА МАСШТАБНАЯ ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ КУРОРТНЫХ ЗОН



ЧИТАЙТЕ НА 5-Й СТРАНИЦЕ

ВОДОПАД, КОТОРЫЙ ГОРИТ: РЕДКОЕ ЧУДО ПРИРОДЫ



ЧИТАЙТЕ НА 8-Й СТРАНИЦЕ

ОПРЕДЕЛИЛИСЬ ПОБЕДИТЕЛИ КОНКУРСА СРЕДИ ЖУРНАЛИСТОВ ПО ТЕМАМ ИЗМЕНЕНИЯ КЛИМАТА И ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ



В Астане подвели итоги конкурса среди журналистов «Климат: обратный отсчёт», организатором которого является Программа развития Организации Объединённых Наций (ПРООН) в Казахстане в партнёрстве с Министерством экологии и природных ресурсов РК. В конкурсе приняли участие порядка 50 заявок из всех регионов Казахстана, где освещались темы изменения климата, сохранения биоразнообразия и предотвращения загрязнения окружающей среды. В церемонии награждения победителей конкурса принял участие вице-министр экологии и природных ресурсов РК Мансур Ошурбаев.

«Казахстан придаёт приоритетное значе-

ние разработке системных и действенных решений в вопросах охраны окружающей среды и борьбы с изменением климата. И мы высоко ценим конкурс журналистских материалов «Климат: обратный отсчёт». Ваш труд, уважаемые представители СМИ, имеет огромное значение: именно благодаря вам вопросы изменения климата и экологической устойчивости становятся ближе и понятнее обществу, формируется экологическая культура и мотивация к реальным действиям. Вы помогаете формировать экологическую культуру, мотивируете людей к изменениям в образе жизни и вдохновляете на реальные действия», - отметил он в своей

приветственной речи.

Так, победителями конкурса стали шесть журналистов. В номинации «Климат» I-место занял Оразай Қыдырбаев с материалом «Қазақстанда да климат өзгеріп жатыр. Шаруалар оған дайын ба?»;

II-место: Жадра Жұлмухаметова: «Болезни, комары, пожары и паводки: как изменение климата угрожает казахстанцам»; Анаеля Өсерхан: «Климатическая уязвимость Казахстана: что нас ждет в будущем?».

III-место: Жанат Тукпиев: «Как меняется климат Астаны»;

Динара Насыр: «Климаттың өзгеруі Республикалық маңызы бар алма бағы су тасқынынан қалай зардап шекті?».

В номинации «Биоразнообразие» победителем стал Бекзат Айтжан с материалом «Әлемдегі тұяқтылар қайда қоныс аударады?».

«Сегодняшнее мероприятие направлено на признание важнейшей роли средств массовой информации в продвижении климатической тематики среди всех слоев населения, формировании экологической культуры и во вдохновении общества на создание климатически устойчивой экономики и общества. Повышение уровня экологической осведомлённости и качества медиа-освещения является неотъемлемым компонентом комплексного ответа на экологические угрозы», - отметила Постоянный представитель ПРООН в Казахстане Катаржина Вавьерниа.

По материалам Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан, www.gov.kz, фото: www.gov.kz.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ КЫЗЫЛОРДА	Ср., 1 октября 2025	Чт., 2 октября 2025	Пт., 3 октября 2025	Сб., 4 октября 2025	Вс., 5 октября 2025	Пн., 6 октября 2025	Вт., 7 октября 2025
Источник: gismeteo.kz	+12°C Ясно	+16°C Ясно	+17°C Ясно	+16°C Ясно	+16°C Ясно	+18°C Ясно	+19°C Ясно
Долгосрочный прогноз погоды является ориентировочным и отражает только характер изменения погоды.	+4°C Ясно	+2°C Ясно	+4°C Ясно	+5°C Ясно	+6°C Ясно	+6°C Ясно	+7°C Ясно
	4 м/с СВ 71% влажн. 756 мм рт.ст.	3 м/с С 62% влажн. 758 мм рт.ст.	5 м/с СВ 71% влажн. 760 мм рт.ст.	6 м/с СВ 56% влажн. 760 мм рт.ст.	7 м/с СВ 56% влажн. 760 мм рт.ст.	7 м/с В 55% влажн. 759 мм рт.ст.	7 м/с В 51% влажн. 755 мм рт.ст.

ОБЗОР ИНВЕСТИЦИОННОГО ПОРТФЕЛЯ ПОД УПРАВЛЕНИЕМ НБРК И УИП ПО СОСТОЯНИЮ НА 1 АВГУСТА 2025 ГОДА

АО «ЕНПФ» (далее - ЕНПФ) представляет отчет об управлении пенсионными активами Национальным Банком Республики Казахстан (далее - НБРК) и управляющими инвестиционным портфелем (далее - УИП) на сайте enpf.kz в разделе «Статистика и аналитика - Инвестиционное управление пенсионными активами».

Общий объем пенсионных активов на 1 августа 2025 года под управлением НБРК и УИП составил 24 857,25 млрд тенге. По состоянию на эту дату пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении НБРК, сформированные за счет обязательных пенсионных взносов (далее - ОПВ), обязательных профессиональных пенсионных взносов (далее - ОППВ), добровольных пенсионных взносов (далее - ДПВ), составили порядка 24 283,88 млрд тенге. Объем пенсионных активов, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов работодателя (далее - ОПВР), находящихся в доверительном управлении НБРК, - 505,92 млрд тенге.

Пенсионные активы под управлением УИП составили более 67,45 млрд тенге.

Инвестиционный портфель пенсионных активов под управлением НБРК

Национальный Банк, как доверительный управляющий пенсионными активами ЕНПФ, проводит сбалансированную инвестиционную политику: инвестирует в различные виды финансовых инструментов по валютам, странам, секторам и эмитентам.

Основные направления инвестирования пенсионных активов, сформированных за счет ОПВ, ОППВ, ДПВ, на 1 августа 2025 года выглядят следующим образом: государственные ценные бумаги Министерства финансов РК - 42,87%, облигации квазигосударственных компаний - 8,82%, облигации банков второго уровня Республики Казахстан - 2,81%, акции и депозитарные расписки эмитентов РК - 1,86%, МФО - 1,17%. Инвестиционный портфель в разрезе валют, в которые номинированы финансовые инструменты, приобретенные за счет ОПВ, ОППВ, ДПВ, по состоянию на 1 августа 2025 г. выглядит так: инвестиции в национальной валюте - 57,23%, в долларах США - 42,76%, в других валютах - 0,003% портфеля пенсионных активов.

Из анализа структуры полученного дохода следует, что доход в виде вознаграждения по ценным бумагам, в том числе по размещенным вкладам и операциям «обратное РЕПО» составил 1 104,97 млрд тенге, доход от переоценки иностранной валюты, за исключением активов во внешнем управлении, - 159,38 млрд тенге, доход по активам, находящимся во внешнем управлении, в том числе с учетом курсовой переоценки - 439,09 млрд тенге, прочие доходы - 5,01 млрд тенге. Рыночная переоценка ценных бумаг сложилась отрицательной.

Размер начисленного инвестиционного дохода за последние 12 месяцев составил порядка 3,11 трлн тенге, доходность за данный период составила 14,74% при инфляции в размере 11,80%.

Напомним, что доходность пенсионных активов за отдельные краткосрочные периоды времени не является показателем эффективности их управления, поскольку доходы в виде вознаграждения по финансовым инструментам и другим операциям, начисленные за короткий промежуток времени, не всегда покрывают колебания стоимости ценных бумаг и курсов валют за данный период. Поэтому объективный анализ размера инвестиционного дохода целесообразно делать за период не менее одного года.

Основные направления инвестирования ОПВР на 1 августа 2025 года выглядят следующим образом: государственные ценные бумаги Министерства финансов РК - 96,98%, депозиты НБРК - 2,84%. Инвестиционный портфель за счет ОПВР включает только финансовые инструменты, номинированные в национальной валюте. По состоянию на 1 августа 2025 года доходность ОПВР за последние 12 месяцев составила 12,52%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением НБРК с указанием эмитентов и обзор инвестиционной деятельности размещены на официальном сайте ЕНПФ. Также на сайте enpf.kz размещена информация о структуре портфеля по пенсионным активам, сформированным за счет ОПВР.

Управляющие инвестиционным портфелем

Общий объем пенсионных активов, находящихся под управлением УИП, составляет более 67,45 млрд тенге.

По состоянию на 01.08.2025 г. пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «Jusan Invest», составили 12,58 млрд тенге. Основные инвестиции компании: ГЦБ МФ РК - 18,71%, облигации банков второго уровня РК - 17,57%, паи Exchange Traded Funds (ETF) - 17,07%, РЕПО - 14,99%, облигации квазигосударственных организаций РК - 9,38%, корпоративные облигации иностранных эмитентов - 6,76%, МФО - 6,20%, корпоративные облигации эмитентов РК - 5,18%, ГЦБ иностранных государств - 2,81%. Отметим, что 73,29% портфеля представлено в тенге, 25,28% - в долларах США, 1,43% - в других валютах. По состоянию на 1 августа 2025 доходность пенсионных активов ЕНПФ за последние 12 месяцев, распределенная на счета вкладчиков (получателей), составила 13,92%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «Jusan Invest» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

По состоянию на 01.08.2025 г. пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «Halyk Global Markets», составили 6,16 млрд тенге. Основные инвестиции в структуре портфеля таковы: «обратное РЕПО» (не более 90 календарных дней) - 42,89%, корпоративные облигации иностранных эмитентов - 11,61%, государственные ценные бумаги Министерства финансов РК - 10,71%, облигации банков второго уровня РК - 9,62%, долевые инструменты иностранных эмитентов (Паи ETF) - 7,77%, корпоративные облигации организаций РК - 5,54%, облигации квазигосударственных организаций РК - 5,31%, ценные бумаги, имеющие статус государственных, выпущенные центральными правительствами иностранных государств - 4,00%, акции и депозитарные расписки, выпущенные организациями Республики Казахстан - 2,33%. Инвестиции в национальной валюте составили 75,40% портфеля, в долларах США - 24,60%.

По состоянию на 1 августа 2025 доходность пенсионных активов ЕНПФ за последние 12 месяцев, распределенная на счета вкладчиков (получателей), составила 13,87%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «Halyk Global Markets» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

По состоянию на 01.08.2025 г. пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении АО «BCC Invest», составили 7,28 млрд тенге.

Основные направления инвестиций: облигации БВУ РК - 22,66%, ГЦБ МФ РК - 16,51%, облигации квазигосударственных организаций Республики Казахстан - 15,80%, корпоративные облигации эмитентов-резидентов РК - 15,41%, корпоративные облигации иностранных эмитентов - 12,40%, РЕПО - 10,76%.

Инвестиции в национальной валюте составили 75,08% портфеля, в долларах США - 24,92%.

По состоянию на 1 августа 2025 доходность пенсионных активов ЕНПФ за последние 12 месяцев, распределенная на счета вкладчиков (получателей), составила 13,68%. Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «BCC Invest» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ. По состоянию на 01.08.2025 г. пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении АО «Сентрас Секьюритиз», составили 2,78 млрд тенге.

В корпоративные облигации эмитентов РК инвестировано 24,24%, ГЦБ МФ РК - 17,07%, облигации квазигосударственных организаций - 12,93%, облигации БВУ РК - 12,45%, РЕПО - 9,59%, государственные облигации США - 5,82%, акции и депозитарные расписки эмитентов-резидентов РК - 4,06%.

Инвестиции в национальной валюте составили 68,03% портфеля, в долларах США - 31,97%. По состоянию на 1 августа 2025 доходность пенсионных активов ЕНПФ за последние 12 месяцев, распределенная на счета вкладчиков (получателей), составила 17,56%. Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «Сентрас Секьюритиз» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ. По состоянию на 01.08.2025 года пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «ДО Народного Банка Казахстана «Halyk Finance», составили 38,65 млрд тенге.

Основные инвестиции в структуре портфеля выглядят так: ГЦБ МФ РК - 22,93%, облигации банков второго уровня РК - 10,44%, корпоративные облигации иностранных эмитентов - 9,47%, паи Exchange Traded Funds (ETF) - 8,08%, ГЦБ иностранных государств - 7,92%, МФО - 7,08%, корпоративные облигации эмитентов РК - 5,66%, облигации квазигосударственных организаций Республики Казахстан - 3,45%, акции и депозитарные расписки иностранных эмитентов - 3,75%. В инструменты в национальной валюте инвестировано 59,40% портфеля, в долларах США - 40,60%.

По состоянию на 1 августа 2025 доходность пенсионных активов ЕНПФ за последние 12 месяцев, распределенная на счета вкладчиков (получателей), составила 15,26%. Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «ДО Народного Банка Казахстана «Halyk Finance» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

Напомним, что с 1 июля 2023 г. вкладчики могут передать в доверительное управление УИП:

- до 50% пенсионных накоплений, сформированных за счет ОПВ и ОППВ;
- до 100% пенсионных накоплений, сформированных за счет ОПВ и ОППВ, в случае заключения договора пенсионного аннуитета со страховой организацией;
- до 100% пенсионных накоплений, сформированных за счет ДПВ.

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

ТАМАҚТАНУ СТАНДАРТЫ

Казахстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2025 жылғы 4 наурыздағы N16 бұйрығымен бекітілген жаңа тамақтану стандарты 2025-2026 оқу жылының 1 қыркүйегінен күшіне енді.

Тамақтану стандарты мектепке дейінгі ұйымдарда, орта, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында, сондай-ақ білім беру және сауықтыру ұйымдарында тамақтануды ұйымдастыруға қолданылады.

Тамақтану стандарты заманауи, халықаралық талаптарды ескере отырып әзірленген. Басты мақсаты- балаларды қауіпсіз, сапалы және құнарлы тамақтанумен қамтамасыз ету.

Жаңа стандартқа енгізілген түзетулердің негізгі артықшылықтары:

- ДДҰ ұсыныстары бойынша тәуліктік қанттың қабылдау мөлшерін 25 грамнан, тұздың тәуліктік қабылдау мөлшерін 5 грамнан асырмау;

- Жемістер мен көкөністерді тұтынуды көбейту;

- Мәзірден табиғи емес тағамдарды, мөлшерден тыс тұзды және қант қосылған тағамдарды алып тастау;

- Стандарт білім беру ұйымдарында тамақтанудың біркелкі тәсілдерін қамтамасыз етеді және оны енгізу балалардың тамақтануының сапасын арттыру мен денсаулығын нығайтудың негізіне айналуы тиіс.

Мектеп тағамдарына арналған көп нұсқалы перспективалы мәзір үлгісі балалардың физиологиялық қажеттіліктерін энергетикалық құндылығын (калориялық) ескере отырып құрастырылады. Балалардың жас санаттары, маусымдық ерекшеліктерін (қыс-көктем, жаз-күз), сондай-ақ ас блогы жоқ мектептердегі балалардың тамақтануы ескерілген. Семіздік, қант диабеті, жүрек-қан тамырлары және басқа да аурулардың қауіпін азайту үшін қант пен тұзды азайту бойынша ДДҰ ұсынымдары ескерілген. Рацион мыналарды қамтиды:

- ет, балық және көкөніс тағамдары, жаңа піскен



көкөніс салаттары және қант мөлшері аз сусындар, майы аз сүт, пробиотиктері бар ашытылған сүт өнімдері, көкөністер мен жемістердің мөлшерін көбейту.

К.ОМАРОВА,
Сырдария аудандық СЭББ
Басқармасының басшысы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

КАЗАХСТАН И ЮЖНАЯ КОРЕЯ БУДУТ СОТРУДНИЧАТЬ В СФЕРЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ВОДНОЙ ОТРАСЛИ

По поручению министра водных ресурсов и ирригации Нуржана Нуржигитова РГП «Казводхоз» заключило меморандум о взаимопонимании и сотрудничестве с южнокорейской корпорацией K-Water, передает агентство Kazinform.



Документ подписали генеральный директор РГП «Казводхоз» Ануар Ускенбаев и вице-президент K-Water Сонг Ен Хан.

Как сообщили в Министерстве водных ресурсов и ирригации, меморандум предусматривает взаимодействие в сферах эффективного управления водохозяйственными объектами и их мониторинга, прогнозирования и управления рисками наводнений

и засух с использованием искусственного интеллекта, цифровизации учета и мониторинга водных ресурсов, применения геоинформационных систем и картографических решений для управления гидротехническими сооружениями и оросительными каналами, проведения совместных научных и технологических исследований, а также подготовки квалифицированных специалистов.

Представители K-Water также провели презентацию собственной информационной системы.

Специалисты Министерства водных ресурсов и ирригации и корейская делегация обсудили возможности применения в Казахстане технологии «Цифровой двойник» – виртуальной модели реального объекта или системы, которая позволяет в режиме реального времени мониторить, анализировать и управлять данным объектом с помощью данных от сенсоров, искусственного интеллекта и симуляций.

- В Послании народу Казахстана Глава государства поставил задачу по автоматизации и модернизации водохозяйственных сооружений, а также подчеркнул важность внедрения искусственного интеллекта в водной отрасли. Сотрудничество с K-Water позволит ускорить темпы цифровизации водного хозяйства страны, перенять передовой мировой опыт и повысить эффективность использования и управления водными ресурсами республики, - отметил вице-министр водных ресурсов и ирригации Аслан Абдраимов.

По материалам Ж.Мухамедияровой,
inform.kz, фото: Министерство водных
ресурсов и ирригации РК.

САКСАУЛ ВЫСАДЯТ ДЛЯ ЗАЩИТЫ ЭКОЛОГИИ

Миллион саженцев саксаула высадят на территории хвостохранилища «Кошкар-Ата» в Мангистауской области. Деревья призваны создать мощный природный щит вокруг высохшего водоёма, чтобы ветер не разносил токсичную



пыль на близлежащие населённые пункты. Сейчас территорию в Мунайлинском районе огораживают забором и готовят к установке систему орошения, передает корреспондент «24KZ». Саженцы саксаула - природного защитника, который не только удерживает пыль, но и укрепляет почву, - начнут высаживать в октябре на участке площадью 640 гектаров. Проект опирается на международный

опыт по созданию «экологических щитов». Дерево пустыни выбрали не случайно: саксаул вынослив, неприхотлив и способен создать зелёный барьер вокруг хвостохранилища «Кошкар-Ата». Адилет Карашбай, представитель подрядной организации: - Мы планируем высадить 770 тысяч саженцев саксаула. Дополнительно в следующем году - ещё 170 тысяч. Проект рассчитан на три года. На его реализацию предусмотрено 600 миллионов тенге. После завершения работ здесь появится участок, полностью покрытый саксаулом. Проект основан на исследованиях 2024 года. Уровень радиоактивного загрязнения оказался в пределах допустимой нормы. Эксперты рекомендовали провести биологическую рекультивацию, и на этой базе разработали план озеленения. Сабит Дуйсеменов, руководитель управления природных ресурсов Мангистауской области: - С весны следующего года до конца 2026 года на этой территории организуем орошение. Причём подрядчики дают гарантии: если какие-то саженцы саксаула не приживутся, в 2027 году они проведут повторную посадку. Около полувека назад в хвостохранилище «Кошкар-Ата» складировали радиоактивные отходы крупных промышленных предприятий. После остановки заводов озеро пересохло и стало источником токсичной пыли. С годами вблизи выросли населённые пункты. Поэтому проект зелёного пояса призван снизить экологические риски и обеспечить долгосрочную безопасность. Авторы: Тамара Степанова, Саламат Бекбаев.

По материалам www.24.kz,
фото из открытых источников.

ҚҰТЫРМА АУРУЫНАН САҚТАНАЙЫҚ

Құтырма ауруы - құтырған жануарлардың адамдарға жарақат салғаннан туындайтын, орталық нерв жүйесінің зақымдануымен және өлім жағдайына әкеліп соқтыруымен сипатталатын жануарлар мен адамдардың табиғи ошақтық , аса қауіпті ауру болып табылады. Бұл аталған құтыру ауруы мезгіл таңдамайтын, жылдың кез- келген уақытында тіркелуі мүмкін. Құтырма ауруы көптеген жағдайда (60-70) пайызы инфекцияның көзі иттер мен мысықтар болып табылады. Құтырма ауруының табиғи ошақтары қасқырлар, түлкі, қарсақ, шибөрі және басқа да жануарлар болған жерде қолдау табады, олардан инфекция үй жануарларына және кезбе иттерге, мысықтарға жұғады.

Инфекцияның берілуі тістегеннен кейін жарақат сілекейлену, тырнау арқылы жүзеге асырылады. Құтырма ауруы жұққан жануарлар инкубациялық кезеңнің аяғында және ауру кезінде вирусты сілекей арқылы бөліп шығарады. Зақымдалған тері арқылы енгізілгеннен кейін құтырма вирусы нерв талшықтары арқылы таралады және бас, жұлын миына жетеді, онда көбейіп, жинақталады. Сілекей бездеріне жете отырып вирус сілекеймен сыртқы ортаға шығарылады. Ол нерв тіндерінде көбейген кезде ісіктер, қан құйылу, кері даму өзгерістер пайда болады. Инкубациялық кезеңінің (аурудың жасырын кезеңі) ұзақтылығы жарақат салған жерге байланысты 12 күннен 1 жылға дейін созылады. Ауру үш кезеңге бөлінеді: аурудың білінетін кезеңі, козу кезеңі, сал кезеңі. Науқас адам тыныс алу ағзасының салдануынан және салдану белгілері білінгеннен кейін 12-20 сағат өткен соң жүрек қызметінің тоқталуынан қайтыс болады. Аурудың ұзақтығы 3-7 күн. Құтырма ауруымен ауырған иттер алғашқы ауырған күндері иесінің шақыруына лажсыз дыбыс береді, қараңғы жерге тығылуға тырысады, тамақ ішпейді, кей уақытта долданып, кетіп бара жатқан адамдарға үрмей жарақат салады, жеуге болмайтын шүберектер, ағаштарды кеміреді.

Өрбір жануарлардан жарақат алғандар, жануарлардың сілекейі денесіне тиген адамдар дер кезінде медициналық



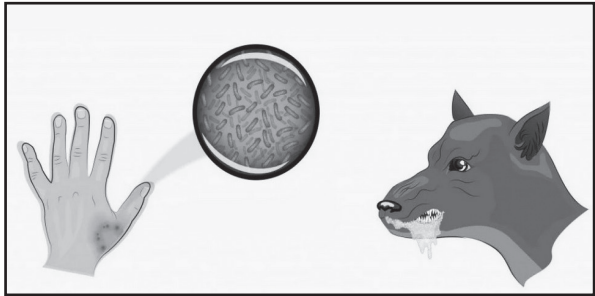
көмекке жүгіну керек.

Жануарлар жарақат салған жағдайда, сілекейлену уақытында жараны сабынды жылы сумен көп мөлшерімен неғұрлым ертерек мұқият жуып, артынан дәрігерге қаралу қажет.Құтырма ауруы адамға ауру жануарлар тарапынан тістеу, тырнау, сілекейлену арқылы жұғады, бұл жағдайлар жануарларды вакцинациялау және жануарлардың жарақат салуының алдын алу шаралары арқылы болдырмауға болады. Құтырма ауруының алдын алу мақсатында қолданатын екпені уақытында ерте алса, соғұрлым нәтижелі болады. Құтырма ауруынан аман алып қалатын тек қана вакцина екенін ұмытпаңыздар, ешқашанда вакцина ектіруден бас тартпаңыздар.

О.СӘРСЕМБАЙ,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы, ашық көздерден алынған фотосурет.

АСА ҚАУІПТІ ҚҰТЫРМА АУРУЫ

ҚҰТЫРМА - адамдар мен жануарларға тән, жүйке жүйесін зақымдайтын аса қауіпті жұқпалы ауру. Ауру адамдарға құтырған жан жануарлар тісін батырғанда, адамның терісінің зақымданған жеріне сілекейін жаққанда жұғуы мүмкін. Бұл ауру адамдарға үй жануарларынан, иттерден, мысықтардан, сонымен қатар ет қоректі аңдардан жұғады.



Құтырма ауруының жасырын кезеңі (ауру қоздырғышы организмге енгеннен бастап, ауру белгілері пайда болғанға дейінгі аралық) 10 күннен 1 жылға дейін, көбінесе 1-3 айға созылады. Аурудың жасырын кезеңі аяқталғаннан кейін науқас елеріп, тыныс алысы бұзылады, жұтынуы қиындап, аяқ қолының жаны кетеді.

Егер сіз иттен, мысықтан немесе басқа жануарлардан жарақат алсаңыз дереу медициналық көмекке жүгінізіз. Меншік нысанына қарамастан кез келген медицина мекемесінде жарақатты алғашқы өңдеу жүргізілуі тиіс(жарақатты жуу, өңдеу, асептикалық таңғыш қою) және құтыру ауруына қарсы антирабикалық вакцина салынуы ұйымдастырылады.

Сонымен қатар жарақат салған ит, мысық немесе басқа да жануар туралы білетінііздің бәрін: иесінің аты-жөні,

өзіңіздің оған қай жерде тап болғаныңызды, оны бұрын көрген - көрмегеніңізді, көрсеніз қашан және қайдан көргеніңіз туралы айтуыңыз өте маңызды.

Құтыру ауруына қарсы екпені жүргізу ұзақтығы жарақат салған жануардың белгілі немесе белгісіз болуына байланысты болады.

Жарақат алған адамның құтыру ауруына қарсы екпе жүргізу үшін жарақат салған жануардың белгілі болуы маңызды екендігін білгеніңіз жөн.

Тұрғындар тарапынан елді мекендердің маңайына тасталған мал өлекселерін жабайы аңдар мен елді мекен ішіндегі ит, мысықтар бірлесе жеп, жабайы аңдардың сілекейлерін үйлеріндегі ит пен мысықтар арқылы елді мекенге енгізуде. Ал елді мекендегі ит пен мысықтар тұрғындармен, оның ішінде балалар тығыз байланыста болып, құтырма вирусын жұқтыру қауіпін арттырып отыр. Өйткені жабайы аңдардың сілекейінде 100 пайызда құтырма вирусы болады. Сондықтан мал өлекселерінің әр жерге тасталуына жол бермей, арнаулы мал қорымдарына тасталуы тиіс.

Кез келген жануар, әсіресе ит пен мысық оқыс мінез көрсетіп, алас ұрса, дереу ветеринарлық дәрігерге көрсету қажет. Мұндай жануарлардың иелеріне еш уақытта өздігінен көмек көрсетуге болмайды, себебі бұл адам өміріне өте қауіпті.

Құтырма ауруының алдын алудың ең негізгі жолы- бұл құтырмаға қарсы дер кезінде антирабикалық вакцина ектіру болып табылады. Сондықтан әрбір тұрғын иттен, мысықтан және басқа жануарлардан жарақат алғаннан кейін міндетті түрде дәрігердің нұсқауы бойынша егуге қарсылық білдірмей, құтырмаға қарсы антирабикалық вакцина алуы тиіс.

Г.ҚАРАШАЕВА,
Қазалы аудандық СЭБ Басқармасының жетекші маманы, ашық көздерден алынған фотосурет.

ПЛОЩАДЬ СЕВЕРНОГО АРАЛА

ВЫРОСЛА НА 36%



В Кызылординской области, в ходе реализации второго этапа проекта по сохранению Северного Аральского моря, Кокаральскую плотину решили поднять на два метра. Об этом договорились ученые, специалисты водного хозяйства и местные жители. Проект позволит увеличить объём и эффективность накопления воды в акватории, улучшить экологию региона, развивать рыбное хозяйство и экотуризм. К слову, за последние годы площадь Северного Арала выросла на 36%, а концентрация соли в воде снизилась вдвое. В Послании народу Казахстана Президент страны поручил продолжить эту работу.

Галымжан Еркебай, руководитель областного управления природных ресурсов и регулирования природопользования:

- Реализация проекта позволит нам поднять уровень воды в море с 42-х до 44-х метров по Балтийской системе. Этот вопрос обсуждался и в ходе встречи министра водных ресурсов страны с местным населением. В данный момент подготовлено технико-экономическое обоснование, рассматриваются источники финансирования.

По материалам khabar.kz, фото: khabar.kz.

"БЖЗҚ" АҚ-ДА (БЖЗҚ) "АШЫҚ ЕСІК КҮНІ": ҚР САЛЫҚ КОДЕКСІНДЕГІ БІРЖОЛҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ТӨЛЕМДЕРІНЕ САЛЫНАТЫН САЛЫҚҚА ҚАТЫСТЫ ӨЗГЕРІСТЕР, ЦИФРЛЫҚ БЖЗҚ - САЛЫМШЫЛАРҒА ЫҢҒАЙЛЫ БОЛУ ҮШІН

Халық арасында жүргізілетін ақпараттық-түсіндіру жұмысы аясында 2025 жылғы 24 қыркүйекте "БЖЗҚ" АҚ-ның барлық филиалдарында онлайн форматтағы Ашық есік күні өткізілді.

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасының жаңа Салық кодексі күшіне енеді. Онда БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдері, тұрғын үйге/емделуге біржолғы зейнетақы төлемдері (БЗТ) түріндегі кірістерді жеке табыс салығынан (ЖТС) босату көзделген. Алайда, бұл өзгерістің Қазақстан Республикасының резиденті емес тұлғаларға БЖЗҚ-дан берілетін төлемдерге еш қатысы жоқ.

Сондай-ақ, 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап өз пайдасына аударылған ерікті зейнетақы жарналары бойынша төлем көзінен салық салынуға жататын табыстан Салық кодексінде белгіленген шектерде қолданылатын салықтық шегерімдер де жойылады. Бұл ретте жұмыс берушінің Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына жұмысшының пайдасына аударған ерікті зейнетақы жарналары жеке тұлғаның табысы болып саналмайды (тісінінше, жеке табыс салығы салынбайды), ал жұмыс беруші үшін бұл шығыстар корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде шегерімге жатқызылады. Яғни бұл жағдайда салықтық жеңілдікті жұмысшы да, жұмыс беруші де пайдалана алады.

Ашық есік күнін өткізу кезінде БЖЗҚ салымшыларына 2026 жылғы 01 қаңтардан бастап күшіне енетін ҚР жаңа Салық кодексінің зейнетақы төлемдеріне қатысты негізгі ережелері туралы толығырақ ақпарат беріліп, БЖЗҚ-ның цифрлық форматта көрсетілетін қызметтерімен таныстырды.

Бұған қоса, БЖЗҚ қызметкерлері іс-шараның негізгі тақырыбы ғана емес, жалпы Қазақстанның зейнетақы жүйесіне қатысты мәселелерді де қозғап, тілек білдірушілермен жеке консультациялар өткізді.

Онлайн кездесу үлкен қызығушылық тудырды және қатысушылардың пікірлері бойынша аса пайдалы және нәтижелі болды.

Естеріңізге сала кетейік, салымшылар зейнетақы жүйесі мәселелері бойынша кәсіби ақыл-кеңесті БЖЗҚ филиалдарында да, enpf.kz сайтында, мессенджерлер мен әлеуметтік желілерде де онлайн ала алады. Оған қол жеткізу әдістері туралы іс-шарада айтылды.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

«ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ» В АО ЕНПФ: ИЗМЕНЕНИЯ В НАЛОГОВОМ КОДЕКСЕ РК ПО НАЛОГООБЛОЖЕНИЮ ЕДИНОВРЕМЕННЫХ ПЕНСИОННЫХ ВЫПЛАТ, ЦИФРОВОЙ ЕНПФ - ВСЁ ДЛЯ УДОБСТВА ВКЛАДЧИКОВ

24 сентября 2025 года в рамках информационно-разъяснительной работы среди населения во всех филиалах АО «ЕНПФ» в онлайн-формате прошёл День открытых дверей.

Как известно, с 01 января 2026 года вступает в силу новый Налоговый кодекс Республики Казахстан, согласно которому предусматривается освобождение доходов в виде пенсионных выплат, единовременных пенсионных выплат на жилье/лечение (ЕПВ) из ЕНПФ от индивидуального подоходного налога (ИПН), за исключением пенсионных выплат из ЕНПФ, осуществляемых нерезидентам Республики Казахстан.

Также изменения включают отмену с 1 января 2026 года налоговых вычетов по добровольным пенсионным взносам, произведенным в свою пользу, применяющихся в установленных Налоговым кодексом размерах к доходу, подлежащему налогообложению у источника выплаты. При этом сохраняется норма о том, что добровольные пенсионные взносы, перечисленные налоговым агентом в ЕНПФ в пользу работника, не являются доходом физического лица (соответственно, не облагаются ИПН), а для работодателя такие расходы подлежат вычету при расчёте корпоративного подоходного налога. То есть в этом случае налоговые льготы получает и работник, и работодатель.

В ходе состоявшейся встречи специалисты Фонда ознакомили участников с более подробной информацией об основных положениях нового Налогового кодекса РК, в части касающейся пенсионных выплат, а также ознакомили с услугами ЕНПФ, оказываемых в цифровом формате.

Помимо этого, сотрудники ЕНПФ провели с желающими индивидуальные консультации, во время которых были затронуты вопросы не только по заданной теме, но и связанные с пенсионной системой Казахстана в целом.

Онлайн-встреча вызвала большой интерес и по отзывам участников была полезной и продуктивной.

Напоминаем, что консультацию по вопросам пенсионной системы вкладчики всегда могут получить как в филиалах ЕНПФ, так и в режиме онлайн: на сайте enpf.kz, в мессенджерах и социальных сетях. О том, как это сделать, также было рассказано на мероприятии.

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

"Чекті талап етіңіз, жүлдені ұтып алыңыз" акциясы қайтадан іске қосылды! Тек екі шарты бар: «Amian» қосымшасын және берілген күні 24 сағаттан аспайтын кез-келген фискалдық чекті қосымшаға жүктесеңіз болды, сіз науқанға қатысушы болып шыға келесіз! Күн сайын 5 мың теңгеден 10 мың теңгеге дейін ұтыс ойыны қарастырылған. Бұнымен қоса, тоқсанына бір мәрте Қазақстанның әр облысында қосымшаға жүктелген фискалдық чектер саны бойынша көшбасшы айқындалатын болады. Ол 100 мың теңге көлемінде сыйақы алады. Күн сайын чекті талап етіңіз және нақты ақшаны, нақты ақшаны ұтып алыңыз!

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

Акция "Требуй чек, выиграй приз" снова работает! Всего два условия: приложение «Amian» и любой фискальный чек с датой выдачи не более 24 часов загруженный в приложение и всё вы уже участник акции. Каждый день розыгрыш от 5 до 10 тысяч тенге. И это еще не всё, раз в квартал в каждой области Казахстана будет определен лидер по количеству фискальных чеков, загруженных в приложение. Он получит вознаграждение в размере 100 тысяч тенге. Требуй чек каждый день и выигрывай реальные деньги, реальные деньги!

Департамент государственных доходов по Кызылординской области.

1 ҚАЗАНҒА ДЕЙІН ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАР МҮЛІК САЛЫҒЫН ТӨЛЕУІ ҚАЖЕТ

2024 жылға жеке тұлғалардың мүлік салығын төлеу мерзімі 2025 жылғы 1 қазанда аяқталады. 2 қазаннан бастап мүлік салығын төлемеген тұлғаларға әр күн үшін өсімпұл есептелінеді. Сонымен бірге, Салық кодексінде белгілі бір салықтық жеңілдіктер қарастырылған – кейбір азаматтар мүлік салығын толық немесе ішінара төлеуден босатылады. Мүлік салығынан кімдер босатылады?

Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес төмендегі жеңілдік санатындағы азаматтар мүлік салығын төлеушілер болып саналмайды:

-Кенес Одағының батырлары, Социалистік Еңбек ерлері, "Халық қаһарманы", "Қазақстанның Еңбек Ері" атақтарына ие болған, үш дәрежелі Даңқ орденімен және "Отан" орденімен марапатталған тұлғалар. Бұл азаматтардың құны 1000 айлық есептік көрсеткішке (АЕК) дейінгі мүліктері салықтан босатылады (2024 жылы 1000 АЕК = 3 692 000 теңге);

-Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен марапатталған тұлғалар, сондай-ақ 1941 жылғы 22 маусым – 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен марапатталған тұлғалар, сондай-ақ мүгедектігі бар тұлғалар. Бұл тұлғаларға толық жеңілдік беріледі: олардың иелігіндегі барлық жер учаскелері (үй асты жері, бау-бақша, гараж жері және т.б.) салықтан босатылады. Сонымен қатар, барлық жылжымайтын мүліктің жалпы құны 1500 АЕК-ке дейін салық салынбайды (2024 жылы 1500 АЕК = 5 943 000 теңге);

-Жетім балалар және 18 жасқа толғанға дейінгі кезеңге ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар өз меншігіндегі барлық мүлік түрлеріне 18 жасқа толғанға дейін мүлік салығынан толық босатылады. Жеңілдік тұрғын үйлерге



(пәтерлерге), саяжай құрылыстарына, гараждарға және тұрғын үйге, қосалқы шаруашылыққа, бау-бақшаға, саяжайға немесе гаражға арналған жер учаскелеріне қолданылады;

-Бала кезінен мүгедектігі бар адамның, мүгедектігі бар баланың ата-анасының бірі өз меншігіндегі тұрғын үйге тиесілі жер телімдеріне салық төлеуден босатылады. Яғни, тұрғын үйдің асты жеріне, үй жанындағы жерге, гараж жеріне салық төлемейді. Назар аударыңыз: бұл жеңілдік тек жер учаскесіне қолданылады, ғимараттың өзіне салық төлеуден босатпайды;

-«Алтын алқа» алқасымен марапатталған немесе «Батыр ана» атағын алған көп балалы аналар, сондай-ақ жеке тұратын зейнеткерлер тұрғын үйіне қатысты жер телімдеріне және құны 1000 АЕК-ке дейінгі мүліктеріне салық төлеуден босатылады (2024 жылы 1000 АЕК = 3 692 000 теңге).

Жеңілдіктер қашан қолданылмайды?

Барлық аталған салықтық жеңілдіктер тек жеңілдік иесі өз мүлкін өзі пайдаланған жағдайда ғана қолданылады. Егер жылжымайтын мүлік басқа адамдарға пайдалануға берілсе немесе жалға берілсе, жеңілдіктер қолданылмайды.

«Жеке тұратын зейнеткер» деген кім?

Жеке тұратын зейнеткер - тұрғылықты мекенжайы бойынша тек қана зейнеткерлер тіркелген азамат.

Қызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы, ашық көздерден алынған фотосурет.

ДО 1 ОКТЯБРЯ КАЗАХСТАНЦАМ НЕОБХОДИМО ОПЛАТИТЬ НАЛОГ НА ИМУЩЕСТВО

Срок уплаты налога на имущество физических лиц за 2024 год истекает 1 октября 2025 года. Со 2 октября за каждый день просрочки лицам, не оплатившим налог, будет начисляться пеня. При этом Налоговым кодексом предусмотрены определённые налоговые льготы – некоторые категории граждан полностью или частично освобождены от уплаты налога. Кто освобожден от уплаты налога на имущество?

Налоговым кодексом РК предусмотрен перечень льготных категорий граждан, которые не являются плательщиками налога на имущество:

-герои Советского Союза, герои Социалистического Труда, лица, удостоенные званий "Халық қаһарманы", "Қазақстанның Еңбек Ері", награжденные орденом Славы трех степеней и орденом "Отан". Эти лица освобождаются от налога на имущество в пределах стоимости, эквивалентной 1000-кратному месячному расчетному показателю (МРП). Иными словами, стоимость их недвижимости до 1000 МРП не облагается налогом (1000 МРП = 3 692 000 тенге в 2024 году);

-ветераны Великой Отечественной войны, ветераны, приравненные по льготам к ветеранам Великой Отечественной войны, и ветераны боевых действий на территории других государств, лица, награжденные орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны, а также лица, проработавшие (прослужившие) не менее шести месяцев с 22 июня 1941 года по 9 мая 1945 года и не награжденные орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны, а также все лица с инвалидностью. Для всех перечисленных лиц действует полное освобождение от налога на имущество по принадлежащим им земельным участкам (например, земля под жилым домом, приусадебный участок, земля под гаражом и т.п.), а также льготы в пределах 1500-кратного МРП от суммарной стоимости всех объектов недвижимости. Иными словами, стоимость их недвижимости до 1500 МРП не облагается налогом (1500 МРП = 5 943 000 тенге в 2024 году); 4 дн.

- Дети-сироты и дети, оставшиеся без попечения родителей (до 18 лет) полностью освобождаются от уплаты налога на имущество по всем видам принадлежащей им недвижимости до достижения 18-летнего возраста. Льгота распространяется на жилые дома (квартиры), дачные постройки, гаражи и другие строения, а также на земельные участки, используемые под жильем, ведение личного подсобного хозяйства, садоводство, дачу или гараж;

- Один из родителей ребенка с инвалидностью (либо лица с инвалидностью с детства) освобождаются от налога на земельные участки, связанные с его недвижимостью. То есть, такой родитель не платит налог на землю под своим жилищем, приусадебный участок, землю под гаражом и т.п. (Обратите внимание: эта льгота не освобождает от налога на сами здания/постройки, она действует только в отношении земли);

- Многолетние матери, награжденные подвеськой «Алтын алқа» или удостоенные звания «Мать-героиня», а также отдельно проживающие пенсионеры освобождаются от уплаты налога за земельные участки, связанные с их жильем, а также на имущество в пределах 1000 МРП от общей стоимости принадлежащих им домов/строений налогом (1000 МРП = 3 692 000 тенге в 2024 году).

Когда льготы не применяются? Важно отметить, что все перечисленные налоговые льготы действуют только, если льготник фактически сам пользуется своим имуществом. Если объект недвижимости передан в пользование другим лицам или сдается в аренду, соответствующие льготы не применяются.

Что считается «отдельно проживающим пенсионером»?

Отдельно проживающим пенсионером считается пенсионер, по юридическому адресу (адресу места их жительства) которого зарегистрированы исключительно пенсионеры.

Управление государственных доходов по городу Кызылорда.

СҰЛУЛЫҚ САЛОНЫ МЕН ШАШТАРАЗ НЫСАНДАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР



Сұлулық салондарымен шаштараз нысандары кезіргі таңда көптеп кездесетін, халықтың сұрасысына ие коммуналдық нысандар. Осы нысандарда сақталуға тиісті талаптар Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 26 шілдедегі "Коммуналдық мақсаттағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы № ҚР ДСМ-67 бұйрығымен бекітілген. Нысандарда төмендегідей талаптар қатаң сақталуы шарт.

-Объектілердің үй-жайларын салуға және әрлеуге жуу және дезинфекциялау заттарына төзімді материалдар қолданылады.

-Объект аумағы абаттандырылады және таза күтіп-ұсталады.

-Ғимаратқа кіреберісте қоқысқа арналған урналар орнатылады. Қоқыстарды жинау үшін қатты жабыны бар алаңда орнатылған контейнерлер қолданылады.

- Объектілер сумен жабдықтау, суды бұру, жылумен жабдықтау жүйелерімен қамтамасыз етіледі.

-Жұмыс орындарының табиғи және жасанды жарықтандыру деңгейі, сондай-ақ ауасындағы зиянды заттардың құрамы нормалау құжаттарына сәйкес келуі керек.

-Барлық өндірістік және қосалқы үй-жайлар жасанды жарактандырумен қамтамасыз етіледі. Жарықтандыру аспаптары ластанудан уақытылы тазартылады, күйге ны шамдар ауыстырылады.

-Объектілердің барлық үй-жайларында ылғалды жинау күн сайын жүргізіледі. Жинау мүкәммалы таңбаланаты және үй-жайлардың функционалдық мақсатына қарай қолданылады, бөлінген орында (үй-жайда) сақталуы керек.

-Пайдаланылған төсек жабдықтары мен жұмыс киімдерін жуу кір жуатын орындарда немесе жуу және кептіру функциясы бар кір жуу машинасымен тікелей объектілерде жүргізіледі.

-Дезинфекциялау үшін дайындаушының қолдану жөніндегі технологиялық нұсқаулығына сәйкес қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялау құралдары қолданылады.

-Персонал үшін ас ішу, жеке бас тазалығын сақтау, жеке және арнайы киімдерді бөлек сақтау үшін жағдайлар көзделеді.

- Объектілердің жұмыскерлері арнайы киіммен

қамтамасыз етілуі қажет.

-Қызмет көрсету кезінде клиенттердің денсаулығына қарсы келетін және жеке ерекшеліктерін ескеру қажет.

-Маникюр, педикюр, шаштараз және косметикалық қызметтер көрсету бойынша технологиялық рәсімдерді бастамас бұрын объект жұмыскері клиенттің терісін пайдаланылатын материалдарға сезімталдығын тексеруі, қолданылатын химиялық препараттардың технологиясын, құрамын, шоғырлануын және әсер ету (ұстау) уақытын қатаң сақтауы, сондай-ақ клиент ұсынған жеке ерекшеліктер мен қарсы көрсеткіштерді ескеруі қажет.

-Тері және сілемейлі қабаттардың зақымдануы мүмкін манипуляциялар үшін (маникюр, педикюр, косметикалық қызметтер) пайдаланылатын құрал-саймандар нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес дезинфекциялау, стерилдеу алдында тазарту және стерилдеуге жатады.

-Тері беті тұтастығының бұзылуы арқылы манипуляцияларды жүзеге асыратын объектілердің жұмыскерлері жұмысқа кіру кезінде және жыл сайын В және С вирустық гепатитінің маркерлеріне тексеріледі.

- Парентералдық гепатитін және адамның иммун тапшылығы вирусін жұқтырудың алдын алу мақсатында, жүргізілу барысында қолдың қанмен ластануы мүмкін барлық манипуляциялар резенке қолғаптармен жүргізіледі.

-Ашық микрожаралар, сызаттар, жарықшақтар, іріңді аурулар болған кезде, персоналдың клиенттермен жұмысы қорғаныш оқшаулағыштармен (саусаққаппен, жабысқақ пластырьмен) жүзеге асырылады.

- Жұмыскерлер жеке бас тазалығын сақтауы тиіс.

-Қанмен ластанған қол немесе қолғап сабындап ағынды сумен жуылады, кейіннен дезинфекциялау құралдарымен өңделеді. Қанмен ластанған қолғап кейіннен кәдеге жаратыла отырып, дезинфекциялау ерітіндісіне батырылады.

-Әрбір келуші дербес қолдануы үшін таза киім-кешек қорымен (сүлгілер, сулықтар, ақжаймалар және басқалары) қамтамасыз етілуі тиіс.

-Шаштараздық қызмет көрсету залында таза киім-кешекті, парфюмерлік-косметикалық құралдарды жабық шкафтарда сақтауға жол беріледі. Пайдаланылған киім-кешек қайта пайдаланылмайды.

-Тарактарды, шеткаларды, шаш киноға арналған қайшыны қолдану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес әрбір клиенттен кейін толық батырған (дезинфекциялау ерітінділері) кезде химиялық әдіспен немесе ультракүлгін сәулелеу арқылы кейіннен дезинфекциялай отырып, ағынды судың астында жуады.

- Электрлік ұстаралардың алмалы-салмалы пышақтары, косметикалық жабдықтар мен аспаптарға арналған электродтар әрбір клиентке қызмет көрсетілгеннен кейін дезинфекциялау құралымен екі рет (15 минут аралықпен) өңделеді.

-Маникюрді, педикюрді, пирсингті, татуажды жүргізуден бұрын және одан кейін тері беті және зақымдалған жерлер зарарсыздандырылады.

-Маникюрге, педикюрге арналған құралдарды, сондай-ақ шығыс материалдарын кейіннен микроорганизмдермен екінші рет контаминацияны болдырмайтын жағдайларда сақтай отырып, бу, ауа немесе химиялық стерилдеу әдісімен стерильдейді.

**КОМАРОВА,
Сырдария аудандық СЭББ басшысы,
ашық көздерден алынған фотосурет.**

ЙОД ЖЕТІСПЕУШІЛІГІ АУРУЫ ТУРАЛЫ БІЛЕСІЗ БЕ?

Йод - адам ағзасының маңызды бөлігі. Мөлшері аз, 20-30 мг аспағанымен, йод қалқанша без гормондарының (тиреоидты гормондар) түзілуінің таптырмас қатысушысы. Бұл гормондарды ағзаның барлық органдары мен жүйелері қажет етеді, олар акуыз,



май, көмірсулар алмасуына және терморегуляцияға әсер етеді. Йодтың тапшылығы болмағанда, адам өзін сергек, өмірлік күшке толы, сау және көңілді сезінеді. Сонымен қатар, йодтың ақыл-ой дамуына тікелей әсер ететіндігіне ғылыми дәлелденген деректер бар. Йод тапшылығынан туындаған гормондық бұзылулар бастапқыда байқалмайды және адамды алаңдатпайды. Дегенмен, тіпті йодтың орташа жетіспеушілігі кезінде де зияткерлік қабілеттіліктің орташа есеппен 10%-ға төмендеуі байқалады.

Йод тапшылығының бірнеше белгілері бар, оларды қабылдауға және есте сақтауға ыңғайлы болу үшін топтарға біріктіруге болады: эмоциялық, иммундық тапшылық, ісіну, гинекологиялық, кардиологиялық және гематологиялық. Денсаулығыңыз бен ағзаңызды

бақылай отырып, жақындап қалған проблеманы дер кезінде анықтап, оның алдын алудың шұғыл шараларын қабылдай аласыз. Ақырында, адамда йод тапшылығының ең айқын белгілерінің бірі - зобтың өсуі. Бірақ, бұл үдемелі аурудың белгісі.

Йод тапшылығының қауіптілігі жоғарыда аталған белгілердің барлығы айтарлықтай асқынады және тиісті ем болмаған кезде қайтымсыз болуы мүмкін, ал ұлғайып келе жатқан зоб жақын маңдағы органдарға қысым жасай бастайды, сол себептен құрғақ жөтел, тұншығу ұстамалары және тамақ жұтқын кезде қиындықтар тудыруы мүмкін. Сондай-ақ, әйелдерде йод тапшылығынан сүт бездерінің аурулары дамуы мүмкін және қалқанша без функцияларының төмендеуі балалар мен жасөспірімдерде сүйектердің өсуін баяулатады. Жүкті әйелдер үшін йод тапшылығы өте қауіпті болып саналады, өйткені бұл ұрықтың дұрыс дамуына және жаңа туған нәрестелердің меніреулігіне және тіпті өлі тууына әкелуі мүмкін.

Балалардағы қалқанша безінің асқынған ауруларының салдары: физикалық және ақыл-ой дамуының бәсеңдеуі, баяу өсуі, сөйлеу бұзылулары, керең-мылқау болуы мүмкін.

Йод тапшылығы жасы үлкен адамдар үшін де қауіпті, себебі белгілі бір жасқа дейін ғана біздің ағза пайда болған проблеманы өз бетінше шеше алады және йод жетіспеушілігін өтейді. Йод тапшылығының алдын алу. Онымен қалай күресуге болады? Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы (ДДҰ) физиологиялық, яғни жасына байланысты микроэлементті - йодты тұтынудың тәуліктік нормаларын белгілеген. Орташа алғанда бұл норма күн сайын 120-дан 150 мкг-ға дейін.

Йодтың негізгі мөлшері біздің ағзамызға азық-түлікпен келіп түседі, ең көп концентрациясы теңіз балығында, теңіз өнімдерінде, теңіз балдырларында және балық майларында - шамамен 800-1000 мг/кг.

**Н.ТҮРҒАНБАЕВА,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының жетекші маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.**

ВИРУСТЫ «А» ГЕПАТИТТІҢ АЛДЫН-АЛУ



Вирусты гепатит А - бұл вирустың көзі науқас адам болып табылатын жіті жұқпалы ауру. Гепатиттің қоздырғышы - вирустардың ішек тобына жататын вирус. Вирус ағзаға ішек инфекцияларына, суға, тағамға және тұрмыстық байланыстарға тән жолдар арқылы енуі мүмкін. Берілу факторларына лас қолдар, сондай-ақ вируспен ластанған барлық заттар (тағамдар, көкөністер, жемістер, жидектер, шөптер) жатады. Инфекция тұрмыстық ағынды сулармен ластанған су қоймаларында жүзу кезінде пайда болуы мүмкін. Бірінші кезектегі эпидемиологиялық маңызы бар адамдар ағымының аникетериялық, жойылған және субклиникалық нұсқалары болып табылады. Вирус бауырды зақымдайды, вирустық бөлшектер асқазан-ішек жолдарының шырышты қабаты арқылы сіңіп, жалпы қан айналымы жүйесіне енеді.

Вирус сау адамның денесіне енгеннен кейін А гепатиті үшін 14-тен 35 күнге дейін созылатын жасырын, инкубациялық кезең өтеді. Содан кейін аурудың көрінісі басталады: дене температурасы көтеріледі, бас ауруы пайда болады, табет төмендейді, летаргия, жүрек айнуы, құсу байқалады. Пациенттердің көпшілігінде катаральды симптомдар мен жұтқыншақтың қызаруы байқалады. Зәр күңгірттеніп, сыраның түсін алады, ал нәжіс, керісінше, ашық болады. А гепатиті вирусы сарғаю пайда болғаннан әлдеқайда ертерек, яғни сарғаюға дейінгі кезеңде науқастың нәжісімен шығарыла бастайды. Аурудың дәл осы кезеңінде басқалар үшін ең қауіпті ауру. Иктериялық кезеңнің пайда болуымен (склераның және терінің боялуы) вирустың бөлінуі күрт төмендейді, ал инфекция күрт төмендейді. Аурудан зардап шеккеннен кейін тұрақты, өмір бойы иммунитет сақталады. Алдын- алу шараларын сақтасаңыз, аурудан аулақ бола аласыз.

А гепатитінің алдын алу шаралары: тамақ ішер алдында, дәретханаға барғаннан кейін, жұмыстан қайтқанда, жаяу жүргенде қолды жуу; ашық су қоймаларынан қайнамаған суды ішпеңіз және онымен жемістер мен көкөністерді жууға болмайды; ағынды сулар түсуі мүмкін су қоймаларында жүзбеңіз; адамдар орналасқан үй-жайларды: үйде, жұмыста, қоғамдық тамақтандыру орындарында, саудада, коммуналдық, өндірістік үй-жайларда таза ұстаңыз; экзотикалық тағамдарды, әсіресе шикі устрицаларды, мидияларды және басқа ұлуларды жеуден аулақ болыңыз.

Вирусты гепатит А алдын алу үшін арнайы профилактика бар - вакцинация. Екі жасқа дейінгі балалар, он төрт жасқа дейінгі А вирусты гепатиті ошақтарындағы байланыста болған адамдар, байланыста болған күннен бастап алғашқы екі апта ішінде, он төрт жасқа дейінгі балалар, созылмалы В және С вирусты гепатиті бар науқастар ремиссия кезінде. вакцинациялауға жатады.

Жалағаш аудандық санитариялық - эпидемиологиялық бақылау Басқармасы, ашық көздерден алынған фотосурет.

МОНШАДА САҚТАЛУҒА ТИІСТІ ТАЛАПТАР

Моншалар жеке тұрған ғимараттарда орналасуы тиіс. Моншаға ылғалға, температураға, жуу және дезинфекциялау құралдарына төзімді материалдар пайдаланылуы қажет. Моншаның үй-жайларындағы жиһаздың үстіңгі қабаты тегіс, ылғалды жууға болатын және дезинфекциялау құралдарымен өңдеуге төзімді болуы керек.

Маңызды!

- моншаны таза ұстау. Көріз траптарының бітелуіне және еденде лас судың жиналуына жол бермеу;
- жуынатын бөлмедегі шылапшын, ванналарды өңдеу үшін дезинфекциялау ерітінділері бар ыдыс, тазалау құралдарын, щеткаларды, шүберектерді дайындау;
- шылапшын, ваннаны дезинфекциялау және сумен жуу;
- әрбір келушіден кейін резеңке аяқ киімді фунгицидтік әсері бар дезинфекциялық құралдармен өңдеу;
- бұмен қыздыратын бөлмені қоспағанда, моншадағы бөлмелерді қоқысқа арналған урналармен қамтамасыз ету;
- моншаның жуыну-шайыну орындарында кір жууға және оны кептіруге, моншаны пайдалануға қатысы жоқ заттарды сақтауға жол бермеу;
- дезинфекциялық ерітінділерді олардың атауы, мөлшері және дайындалған күні көрсетілген ыдыстарда, дезинфекциялық затты қолдану жөніндегі нұсқаулыққа



сәйкес, белгіленген мөлшерде дайындап сақтау.

Монша қызметкерлерінде арнайы киімдер болуы қажет, алдын ала жұмысқа қабылданған кезде және белгіленген тәртіппен мерзімді медициналық тексеруден өтуі керек.

Қ.ОМАРОВА, Сырдария аудандық СЭББ басшысы, ашық көздерден алынған фотосурет.

В Казахстане проведена масштабная инвентаризация курортных зон



В этом году проведена масштабная инвентаризация семи ключевых курортных зон, передает Kazinform со ссылкой на Министерство туризма и спорта РК.

В их числе Баянаул, Катон-Карагай, побережье Каспийского моря, озера Балхаш и Алаколь (область Абай и Жетысуская область), Капчагай, а также Щучинско-Бурабайская курортная зоны.

Анализ показал необходимость устранения недостатка инженерной инфраструктуры, неорганизованной торговли, обеспечения зонирования пляжей, бесперебойной работы электроснабжения. Кроме того, следует ужесточить соблюдение правил безопасности и увеличить количество спасательных постов.

По итогам инспекций рекомендовано увеличить численность спасателей, оснастить посты современным оборудованием, обеспечить постоянное дежурство инспекторов и ужесточить

контроль за водным транспортом.

- В этом году тема туризма неоднократно поднималась и широко обсуждалась, к сожалению, не всегда в позитивном ключе. Глава государства подчеркнул неудовлетворительный уровень подготовки курортных зон к летнему туристическому сезону. Во исполнение поручения Президента проведена проверка ряда курортных зон. Результаты инспекций подтвердили наличие серьезных недостатков в организации необходимых условий», - отметил министр туризма и спорта РК Ербол Мырзабасов.

Напомним, вчера в Актау прошел Mangystau International Tourism Forum, где был не только представлен туристический потенциал региона, но и обсуждены новые инвестиционные проекты.

По материалам А.Елюбаевой, inform.kz, фото: С.Балташева.

19,04 МЛН ДОЛЛАРОВ США ЮНЫЕ КАЗАХСТАНЦЫ ИСПОЛЬЗОВАЛИ В РАМКАХ ПРОГРАММЫ «НАЦФОНД - ДЕТАМ»

С 1 февраля 2024 года (по состоянию на 1 сентября 2025 года) исполнено (переведено уполномоченным оператором для зачисления на банковские счета заявителей) 139 774 заявления на сумму 19,04 млн долларов США. Из них в целях улучшения жилищных условий исполнено 87 841 заявление на сумму 12,25 млн долларов США, для оплаты образования - 51 933 заявления на сумму 6,79 млн. долларов США. Напомним, что получатель целевых накоплений (ЦН) вправе использовать всю сумму или ее часть, остаток неиспользованной суммы остается на целевом накопительном счете (ЦНС).

Самыми популярными субцелями использования средств на улучшение жилищных условий стали: пополнение вклада в жилищные строительные сбережения для дальнейшего накопления (исполнено 85 735 заявлений на сумму 11,98 млн долларов США), внесение первоначального взноса для получения ипотечного жилищного займа на приобретение жилища - 700 заявлений на сумму 92,13 тыс. долларов США, приобретение жилища в собственность по гражданско-правовым сделкам (окончательный расчет) - 514 заявлений на сумму 62,27 тыс. долларов США.

Самыми популярными субцелями в рамках оплаты образования стали: оплата образовательных услуг организаций образования, расположенных на территории Республики Казахстан, долями (за каждый академический период или учебный год) или в полном объеме единовременно (за весь срок обучения) (исполнено 45 901 заявление на сумму порядка 6,08 млн долларов США), пополнение образовательного накопительного вклада по договору об образовательном накопительном вкладе (исполнено 4 309 заявлений на сумму более 499,07 тыс. долларов США), оплата образовательных услуг зарубежных организаций образования долями (за каждый академический период или учебный год) или в полном объеме единовременно (за весь срок обучения) (исполнено 1 411 заявлений на сумму более 174,03 тыс. долларов США). С подробной информацией о выплатах целевых накоплений в целях улучшения жилищных условий и (или) оплаты образования в разрезе уполномоченных операторов и регионов можно ознакомиться на сайте enpf.kz.

Напомним, что согласно программе «Нацфонд - детям» 50% инвестиционного дохода Национального фонда Республики Казахстан раз в год распределяется между детьми-гражданами Республики Казахстан, которые родились в 2006 году и позднее. За 2023 год всем получателям ЦН начислено по 100,52 долларов США, за 2024 год - по 129,38 долларов США. Детям, которым за 2023 год поступили первые средства из Нацфонда, за исключением лиц 2006 года рождения, в текущем году начислен инвестиционный доход в размере 3,04 доллара США. В результате целевые накопления ребенка, родившегося в 2006 году, составляют 100,52 долларов США, родившегося в 2007 году - 232,94 доллара США.

Совершеннолетние граждане должны самостоятельно получать информацию о своих ЦН посредством их личного кабинета на интернет-ресурсах ЕНПФ либо электронного правительства, чтобы затем обратиться к уполномоченному оператору для открытия банковского счета в долларах США и подачи онлайн-заявления на выплату ЦН для улучшения жилищных условий и (или) оплаты образования.

Ознакомиться с условиями программы, получить инструкции, ответы на интересующие вопросы можно на сайте kids.enpf.kz и на YouTube-канале БЖЗК ЕНПФ. Также отметим, что видеоинструкция о реализации программы «Национальный фонд - детям», алгоритме действий до и после наступления совершеннолетия ребенка размещена на YouTube-канале БЖЗК ЕНПФ по ссылке: <https://www.youtube.com/watch?v=HHQNAxfskX8>.

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті 2025 жылғы 3 сәуір мен 31 желтоқсан аралығында "Чекті талап ет - жүлдені ұтып ал!" республикалық акциясы өтіп жатқандығын хабарлайды, онда әрбір азамат ақшалай және басқа да бағалы сыйлықтардың иегері болуға мүмкіндік алады. Сондай-ақ, 2025 жылдың 1 мамырынан 31 желтоқсанына дейін "Бәйге" акциясы басталды, оның қорытындысы бойынша облыстың ең белсенді қатысушысы тоқсан сайын 100 мың теңге ала алады. Акцияларға қатысу үшін Appstore немесе Playmarket-тен "Amian" тегін мобильді қосымшасын жүктеп алып, тауарлар мен қызметтер үшін фискалдық чектерді тіркеу қажет. Қатысыңыз және пайдамен жеңіңіз!

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

Департамент государственных доходов по Кызылординской области сообщает, что с 3 апреля по 31 декабря 2025 года проводится республиканская акция «Требуи чек - выиграй приз!», где каждый гражданин получает шанс стать обладателем денежных и других ценных призов. А также, с 1 мая по 31 декабря 2025 года стартовала акция «Бәйге», по итогам которой самый активный участник области может получить 100 тысяч тенге ежеквартально. Для участия в акциях необходимо скачать бесплатное мобильное приложение «Amian» из Appstore или Playmarket и зарегистрировать в нем фискальные чеки за товары и услуги. Участвуйте и выигрывайте с пользой!

Департамент государственных доходов по Кызылординской области.

«ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» ЖШС КР Экологиялық кодексінің 96 бабына сәйкес 04.11.2025 ж. 10:00-да Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а. о., Теренөзек а., Қонаев к-сі, 9Б ғимаратында «Жанбырыш ықшам ауданы бойынша 01.06.2025 жылдан 04.04.2026 жылға дейінгі аралықтағы жол берілетін шығарындылар нормативтерінің жобасын, Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, Қалдықтарды басқару бағдарламасы, Табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары» бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдау өтетінін хабарлайды. Қоғамдық тыңдаулар өткізу қағидаларының 1 тарау 8 тармағына сәйкес ұсыныстар мен ескертудің жергілікті атқарушы орган қабылдайды: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz, ақпараттық жүйе: <https://ndbecology.gov.kz/> ZoomКонференция:<https://us04web.zoom.us/j/77018117842?pwd=tywZab6W7vFRu8ef7qpF52XeU1XC2i.1> Конференция идентификаторы: 770 1811 7842 Кіру коды: aUqhQ2

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8-(7242)-60 -53-62.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» ЖШС. КР, Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Д. Қонаев көшесі, 4, БСН 181140010632. Тел.: +7(747)-101-30-09, e-mail: rita.shamsheva@tmgoperating.kz

Жобаны жасақтаушы: «ЭКО-ОРДА» ЖК, РК, 120000, Қызылорда қаласы, Сырдария мөлтек ауданы, №20 үй, кв.39. Тел. +7777 785 13 46, e-mail: eoorda@bk.ru

Жанбырыш кен орнының тау-кен учаскесінің географиялық координаттары:

- 1) 45°37'59,22" с.ш.; 65°39'18,52" в.д.,
- 2) 45°38'57,53" с.ш.; 65°43'40,11" в.д.,
- 3) 45°36'02,09" с.ш.; 65°50'00" в.д.,
- 4) 45°33'56,62" с.ш.; 65°49'59,99" в.д.,
- 5) 45°33'14,09" с.ш.; 65°46'02,96" в.д.

ТОО «ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» в соответствии с требованиями ст.96 Экологического Кодекса РК, сообщает, что 04.11.2025 года в 10:00 по адресу Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул. Конаева 9Б, состоится общественные слушания в форме открытого собрания по Проекту нормативов допустимых выбросов НДВ для м/р Жанбырыш на период с 01.06.2025 по 04.04.2026г., ПУО, ПЭК, ППМ.

Согласно прил.1 п.8 правил проведения общественных слушаний предложения и замечания принимает местный исполнительный орган: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz и информационная система: <https://ndbecology.gov.kz/> ZoomКонференция:<https://us04web.zoom.us/j/77018117842?pwd=rywZab6W7vFRu8ef7qpF52XeU1XC2i.1> Идентификатор конференции: 770 1811 7842 Код доступа: aUqhQ2

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz г. Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ»

РК, Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Д. Қонаева, 4

БИН 181140010632, Тел. +7(747)-101-30-09, e-mail: rita.shamsheva@tmgoperating.kz

Разработчик: ИП «ЭКО-ОРДА», РК, 120000, город Кызылорда, мкр-н. Сырдария, дом №20, кв. 39

Тел. +7 777 785 13 46, e-mail: eoorda@bk.ru

Географические координаты горного отвода месторождения Жанбырыш:

- 1) 45°37'59,22" с.ш.; 65°39'18,52" в.д.,
- 2) 45°38'57,53" с.ш.; 65°43'40,11" в.д.,
- 3) 45°36'02,09" с.ш.; 65°50'00" в.д.,
- 4) 45°33'56,62" с.ш.; 65°49'59,99" в.д.,
- 5) 45°33'14,09" с.ш.; 65°46'02,96" в.д..

«ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС 2025 жылғы 13 қазаннан бастап және 5 жұмыс күні ішінде «Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Самара-Шымкент тас жолы, учаске №104 мекен-жайы бойынша Автомобильдерге газ құю компрессорлық станциясы (АГККС) бар көп функциялы жол бойындағы кешеннің 1 кезеңін салу» жұмыс жобасына «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» жобасына жария талқылау түрінде бірыңғай экологиялық порталда (ndbecology.gov.kz) қоғамдық тыңдау өткізілетіні туралы хабарлайды.

Құжаттамамен танысуға, ұсыныстар мен ескертудерді бірыңғай экологиялық порталда қалдыруға болады (ndbecology.gov.kz).

Бастамашы: ЖШС «ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС», заңды мекен-жайы: 050059, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 19/1 үй, 12Б пәтер.

Әзірлеуші: ЖШС «ЕСО EMPIRE LLP», заңды мекен-жайы: 130000, Ақтау қаласы, 17 мкр., 54, 213, байланыс телефоны: 87782443825.

Жергілікті атқарушы органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Кызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы, prd@korda.gov.kz, Кызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242) -60-53-62

ТОО «ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме публичного обсуждения с 13 октября 2025 г. в течение 5 рабочих дней на портале национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz/> по Разделу «Охрана окружающей среды» к Рабочему проекту «Строительство 1-й очереди многофункционального придорожного комплекса с автомобильной газонаполнительной компрессорной станцией (АГНКС)», расположенного по адресу: Кызылординская обл., Шиелийский р-н, с. Шиелі, тр. Самара-Шымкент, уч. №104».

Ознакомится с документацией, оставить предложения и замечания можно на портале национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz/>.

Инициатор: ТОО «ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС», юридический адрес 050059, г. Алматы, Бостандыкский район, пр. Аль-Фараби, д. 19/1, н.п. 12Б.

Разработчик: ТОО «ЕСО EMPIRE LLP», юридический адрес 130000, Ақтау, 17 мкр., 54, 213, контактный тел.:87782443825.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz , г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

«ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС 2025 жылғы 13 қазаннан бастап және 5 жұмыс күні ішінде «Қызылорда облысы, Арал ауданы, Самара-Шымкент тас жолы, учаске №36 мекен-жайы бойынша Автомобильдерге газ құю компрессорлық станциясы (АГККС) бар көп функциялы жол бойындағы кешеннің 1 кезеңін салу» жұмыс жобасына «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» жобасына жария талқылау түрінде бірыңғай экологиялық порталда (ndbecology.gov.kz) қоғамдық тыңдау өткізілетіні туралы хабарлайды.

Құжаттамамен танысуға, ұсыныстар мен ескертудерді бірыңғай экологиялық порталда қалдыруға болады (ndbecology.gov.kz).

Бастамашы: ЖШС «ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС», заңды мекен-жайы: 050059, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 19/1 үй, 12Б пәтер.

Әзірлеуші: ЖШС «ЕСО EMPIRE LLP», заңды мекен-жайы: 130000, Ақтау қаласы, 17 мкр., 54, 213, байланыс телефоны: 87782443825.

Жергілікті атқарушы органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Кызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы, prd@korda.gov.kz , Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242) -60-53-62

ТОО «ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме публичного обсуждения с 13 октября 2025 г. в течение 5 рабочих дней на портале национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz/> по Разделу «Охрана окружающей среды» к Рабочему проекту «Строительство 1-й очереди многофункционального придорожного комплекса с автомобильной газонаполнительной компрессорной станцией (АГНКС)», расположенного по адресу: Кызылординская обл., Аральский р-н, г. Аральск, тр. Самара-Шымкент, уч. №36».

Ознакомится с документацией, оставить предложения и замечания можно на портале национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz/>.

Инициатор: ТОО «ЭКО ЭНЕРДЖИ ПЛЮС», юридический адрес 050059, г. Алматы, Бостандыкский район, пр. Аль-Фараби, д. 19/1, н.п. 12Б.

Разработчик: ТОО «ЕСО EMPIRE LLP», юридический адрес 130000, Ақтау, 17 мкр., 54, 213, контактный тел.:87782443825.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

«КYZYLORDA REFINERY» ЖШС-і Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 96-бабына сәйкес 2025 жылдың 10 қараша күні сағат 11:00-да Қызылорда облысы, Сырдария қаласы, Мұстафа Шоқай көшесі, №305 мекенжайында "KYZYLORDA REFINERY" ЖШС-і өндірістік учаскісінде ауыр нафты (VУПН) қайта өңдеу қондырғысын жаңғырту жұмыс жобасы бойынша «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі, рұқсат етілген шығындылар нормативі, қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, табиғат қорғау іс-шаралары жоспары» бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Географиялық координаттары: №1 - 44.310565 65.564530; №2 – 44.810307 65.564862; №3 – 44.809972 65.564583; №4 – 44.809972 65.564004. Zoom координаттары: <https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwpxlrhly962ueja1llbcv60.1&omn=81563948101> Конференция идентификаторы: 679 067 4661 кіру коды: 76ерпа

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Барлық ескертудер немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірлімейтін мерзімде қабылданады.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Белсенді сілтеме Бірыңғай экологиялық порталда және <http://tabigat.e-kyzylorda.gov.kz> сайтында беріледі.

Жоспарланған іс-шараның бастамашысы: «KYZYLORDA REFINERY» ЖШС. БСН 001240005337.

Заңды мекенжайы: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Мұстафа Шоқай көшесі, 305 ет-е. Жоба құрастырушы: «КАЗИНЖЭКОПРОЕКТ» ЖК, тел: 8-701-112-60-99, e-mail: nastya_seta@mail.ru.

ТОО «KYZYLORDA REFINERY» в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса Республики Казахстан, сообщает, что 10 ноября 2025 года в 11:00 по адресу: в Кызылординской области городе Кызылорда по ул.Шокай №305 в г.Кызылорда состоятся общественные слушания в форме открытого собрания на Раздел ООС «Модернизация установок переработки тяжёлой нефти (УПН) на производственном участке ТОО "KYZYLORDA REFINERY", проект НДВ, программа ПУО, программа ПЭК, план природоохранных мероприятий (ППМ)».

Географические координаты: №1 - 44.310565 65.564530; №2 – 44.810307 65.564862; №3 – 44.809972 65.564583; №4 – 44.809972 65.564004.

Zoom конференция: <https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwpxlrhly962ueja1llbcv60.1&omn=81563948101> Идентификатор конференции: 679 067 4661 код доступа: 76ерпа

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале.

В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания будут проводиться в онлайн-режиме.

Активная ссылка будет предоставлена на Едином экологическом портале и сайте <http://tabigat.e-kyzylorda.gov.kz>.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «KYZYLORDA REFINERY» БИН 001240005337.

Юридический адрес: Кызылординская область, г.Кызылорда, ул.Шокай, №305.

Разработчик: ИП «КАЗИНЖЭКОПРОЕКТ», тел: 8-701-112-60-99, e-mail: nastya_seta@mail.ru.

«Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2025 жылғы 11 қараша сағат 15:30-да Қызылорда облысы, Жалағаш ауданы, Жалағаш ауылында Желтоқсан к-сі 7 мекенжайы бойынша «2026 жылға арналған «Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз»АҚ Арысқұм кен орны үшін атмосфераға зиянды заттардың жол берілетін шығарындылары мен төгінділерінің нормативтерінің жобасын «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімдерімен бірге, Қалдықтарды басқару бағдарламасы, Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, Қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды. Географиялық координаттары: 46.4261 с. е.; 64.6882 ш. б.

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Онлайн қосылымға сілтеме: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Конференция идентификаторы: 546 061 9818. Кіру коды: 123456

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Кызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Кызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Барлық ескертудер немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірлімейтін мерзімде қабылданады.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ, Кызылорда облысы, Кызылорда к., Қазыбек би көшесі, 13, БСН 940 540 000 210, e-mail: lidia.kim@petrokazakhstan.com.

Жобаны дайындаушы: «Сыр-Арал сараптама» ЖШС-і, Кызылорда облысы, Кызылорда к., Желтоқсан көшесі, 120, БСН 101 140 013 315.

Жобалар жөнінде қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

11 ноября 2025 года в 15:30 по адресу: Кызылординская область, Жалагашский район, Жалагашский с.о., с.Жалагаш, ул. Желтоқсан 7 состоится общественные слушания в форме открытого собрания по проекту «Проект нормативов допустимых выбросов вредных веществ в атмосферу с разделами ООС, проект норматив допустимых сбросов, Программа управления отходами, Производственный экологический контроль, План мероприятий по м/р Арысқұм на 2026 АО «Петро Казахстан Кумколь Ресорсиз»». Географические координаты: 46.4261 с. ш.; 64.6882 в.д.

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Ссылка на онлайн подключение: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Идентификатор конференции: 546 061 9818. Код доступа: 123456

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62. Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на едином экологическом портале.

В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания будут проводиться в онлайн-режиме.

Инициатор намечаемой деятельности: АО "Петро Казахстан Кумколь Ресорсиз", Кызылординская область, г.Кызылорда, ул. Казыбек би, 13. БИН 940 540 000 210, e-mail: lidia.kim@petrokazakhstan.com.

Разработчик проекта: ТОО «Сыр-Арал сараптама», Кызылординская область, г.Кызылорда, ул. Желтоқсан, 120, БИН 101 140 013 315.

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительные сведения о намечаемой деятельности: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

«Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2025 жылғы 11 қараша сағат 10:00-да Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а.о., Теренөзек а., Қонаев к-ші, 8 мекенжайы бойынша «2026 жылға арналған «Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз»АҚ Қызылқия кен орны үшін атмосфераға зиянды заттардың жол берілетін шығарындылары жобасын «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімдерімен бірге, Қалдықтарды басқару бағдарламасы, Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, Қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Географиялық координаттары: 45.050345 с.ш., 64.980470 ш.б.

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Онлайн қосылымға сілтеме: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Конференция идентификаторы: 546 061 9818. Кіру коды: 123456

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Кызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Кызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Барлық ескертудер немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірлімейтін мерзімде қабылданады.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ, Кызылорда облысы, Кызылорда к., Қазыбек би көшесі, 13, БСН 940 540 000 210, e-mail: lidia.kim@petrokazakhstan.com.

Жобаны дайындаушы: «Сыр-Арал сараптама» ЖШС-і, Кызылорда облысы, Кызылорда к., Желтоқсан көшесі, 120, БСН 101 140 013 315.

Жобалар жөнінде қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

11 ноября 2025 года в 10:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул. Конаева, 8 состоится общественные слушания в форме открытого собрания по проекту «Проект нормативов допустимых выбросов вредных веществ в атмосферу с разделами ООС, Программа управления отходами, Производственный экологический контроль, План мероприятий по м/р Кызылқия на 2026 АО «Петро Казахстан Кумколь Ресорсиз»». Географические координаты: 45.050345 с.ш., 64.980470 в.д.

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Ссылка на онлайн подключение: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Идентификатор конференции: 546 061 9818. Код доступа: 123456

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на едином экологическом портале. В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания будут проводиться в онлайн-режиме.

Инициатор намечаемой деятельности: АО "Петро Казахстан Кумколь Ресорсиз", Кызылординская область, г.Кызылорда, ул. Казыбек би, 13. БИН 940 540 000 210, e-mail: lidia.kim@petrokazakhstan.com.

Разработчик проекта: ТОО «Сыр-Арал сараптама», Кызылординская область, г.Кызылорда, ул. Желтоқсан, 120, БИН 101 140 013 315.

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительные сведения о намечаемой деятельности: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

«КӨЛЖАН» ЖШС-і Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2025 жылғы 11 қараша сағат 10:30-да Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а.о., Теренөзек а., Қонаев к-ші, 8 мекенжайы бойынша «2026 жылға арналған «КӨЛЖАН» ЖШС-і Солтүстік-Батыс Қызылқия кен орны үшін атмосфераға зиянды заттардың жол берілетін шығарындылары жобасын «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімдерімен бірге, Қалдықтарды басқару бағдарламасы, Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, Қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Географиялық координаттары: 46°35'03"с.ш. и 64°50'00"- 64°57'00"ш.б.

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Онлайн қосылымға сілтеме: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Конференция идентификаторы: 546 061 9818. Кіру коды: 123456

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Кызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Кызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Барлық ескертудер немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірлімейтін мерзімде қабылданады.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «КӨЛЖАН» ЖШС-і, Кызылорда облысы, Кызылорда к., Қазыбек би көшесі, 13, БСН 010 540 000 287, e-mail: lidia.kim@petrokazakhstan.com.

Жобаны дайындаушы: «Сыр-Арал сараптама» ЖШС-і, Кызылорда облысы, Кызылорда к., Желтоқсан көшесі, 120, БСН 101 140 013 315.

Жобалар жөнінде қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

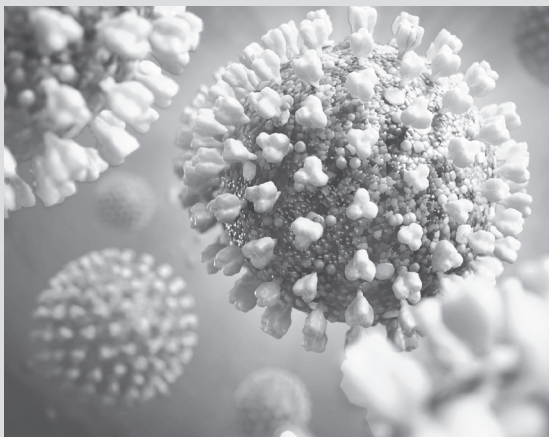
11 ноября 2025 года в 10:30 по адресу: Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул. Конаева, 8 состоится общественные слушания в форме открытого собрания по проекту «Проект нормативов допустимых выбросов вредных веществ в атмосферу с разделами ООС, Программа управления отходами, Производственный экологический контроль, План мероприятий по м/р Северо-Западный Кызылқия на 2026 ТОО «Кольжан»». Географические координаты: 46°35'03"с.с и 64°50'00"- 64°57'00"в.д.

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/> directions?lang=ru

Ссылка на онлайн подключение: [https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLo](https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXuLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1)

КОРОНАВИРУС АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ

Коронавирустық инфекция COVID-19 (ағылш. coronavirus disease 2019), (бұрын: коронавирустық инфекция 2019-nCoV - SARS-CoV-2 (2019-nCoV) коронавирусымен қоздырылатын ауыр респираторлық инфекция. Жіті респираторлық вирустық инфекциясы жеңіл түрде де, ауыр түрде де өту қаупі бар ауру. Оның ерекше асқынулары вирустық пневмония, жіті респираторлық дистресс-синдромға, тіпті өлімге әкеп соқтыруы мүмкін. Аурудың ең көп тараған белгілеріне дене қызуы, шаршағыштық және құрғақ жөтел жатады. Ауруға қарсы қандай да бір арнайы вирусқа қарсы емдеу немесе алдын алу құралдары жоқ. Көптеген жағдайларда (шамамен 80%) адамдар арнайы емдеулерсіз сауығып кетеді. Аурудың ауыр түрлері қарт адамдарда және демікпе, диабет және жүрек аурулары бар адамдарда дами алады. Төтенше жағдайларда өмірлік маңызды органдардың функцияларын қолдауға арналған



құралдар қолданылады. Вирус құрамында вирусы бар тамшылар арқылы жөтелу немесе түшкіру кезінде, сондай-ақ көзге, мұрынға немесе ауызға түсуі арқылы таралады. Алдын алудың тиімді шараларының қатарына қолды жиі жуу және респираторлы гигиена ережелерін сақтау жатады.

Инфекцияның жұғуы

Вирус құрамында вирусы бар тамшылар арқылы жөтелу немесе түшкіру кезінде, сондай-ақ көзге, мұрынға немесе ауызға түсуі арқылы таралады. Вирусты тамшылар бетке және заттарға түсіп, содан кейін көзге, мұрынға немесе ауызға түсіп, келесі жанасқан адамды жұқтыруы мүмкін. Вирус заттардың бетіне түсіп, бірнеше сағат бойы өмір сүруге қабілетті. Болат беттерде және пластикте ол 2-3 күнге дейін сақталуы мүмкін. Зерттеудің бірінде отбасы ішіндегі ауру жағдайы туралы хабарланады, онда екі отбасы мүшелерінде рентген суреттерінде қандай да бір симптомдар мен аномалиялар болмаған, бірақ жоғарғы тыныс алу жолдарының шырыш сынамасы вирустың бар екенін көрсетті.

Осылайша, инфекцияның симптомсыз жағдайлары

болуы мүмкін. Бірақ белгілі жағдайда инфекцияның берілу кезінде оның симптомсыз жағдайлары сыңа алынуда. Егер анасында жүктіліктің үшінші триместрінде пневмония анықталған болса, нәрестелерде жатыр ішіндегі инфекцияның немесе одан кейінгі қандай да бір асқынулардың даму мүмкіндігіне дәлел жоқ. Дегенмен, ағымдағы зерттеулердегі іріктеулер өте аз, ал Қытайдың Денсаулық сақтау жөніндегі ұлттық комиссиясы жүкті әйелдерге, оның ішінде сауыққаннан кейін мониторинг жүргізуге, сондай-ақ сәбиді туғаннан кейін кем дегенде 14 күнге науқас анадан оқшаулауға ұсыныс берді. Вирус құрғақ және суық жағдайларда, сондай-ақ абсолюттік ылғалдылығы жоғары тропикалық жағдайларда тиімді беріледі.

Иммунитет

SARS-CoV-2 вирусына қатысты иммунитет ұзақтығы мен қауырттылығы туралы деректер қазіргі уақытта жоқ, ұзақтығын анықтау үшін сауыққан адамдардың иммунитетіне ұзақ мерзімді Серологиялық зерттеулер талап етіледі. SARS-CoV-2-ден өзгеше коронавирустарға қарсы гуморальді иммунитет қалыптасады. Алайда инфекцияның қайта пайда болу жағдайлары (реинфекция) туралы жиі хабарланады.

Белгілері

28 ақпандағы жағдай бойынша 1099 пациенттің жағдайын талдауға сәйкес негізгі симптомдар болып табылады: 88,7 % жағдайда қызу (зерттеуде 37,5 °C және одан жоғары); жөтел 67,8% жағдайда. Басқа симптомдар арасында көрінеді: 38,1% жағдайда шаршау; 18,7% жағдайда енгізу; 14,9% жағдайда бұлшық еттердің немесе буындардың ауыруы; 13,9% жағдайда тамақтың ауыруы; 13,1% жағдай бас ауыруы.

Қақырық 33,7% жағдайда кетеді. Диарея, жүрек айнуы және құсу сияқты гастроэнтерит симптомдары сирек кездеседі. Мұрынның бітелуі кездеседі 4,8% жағдайлар. Қызу ауруханаға жатқызылғандардың арасында жиі кездеседі, алайда ауруханаға жатқызылатындар науқастардың жартысынан аз болады.

Емдеу

SARS-CoV - 2 вирусына қарсы қандай да бір спецификалық вирусқа қарсы терапия жоқ. Вирустарға қарсы антибиотиктер пайдасыз және емдеуде қолданылмайды. Бірақ олар бактериялық екінші инфекция анықталған жағдайда тағайындалуы мүмкін. Негізінен емделушілер симптоматикалық және демеші ем алады. Ауыр жағдайларда емдеу ағзалардың өмірлік маңызды функцияларын қолдауға бағытталған. Егер қандай да бір себептермен стационарда емдеу мүмкін болмаса, өкпеде қауіпті белгілерінсіз және созылмалы аурулар болмаған жағдайда, науқасқа үй жағдайында күтім жасауға болады. Алайда енгізу, қан қатуы, қақырықтың жоғарылауы, гастроэнтерит белгілері немесе психикалық жағдайының өзгеруі кезінде ауруханаға жатқызу көрсетілген.

Э.ТАЖИБАЕВА,

Қызылорда қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының эпидемиологиялық бақылау бөлімінің жетекші маманы, ашық көздерден алынған фотосурет.

ҚҰТЫРМА АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ ТУРАЛЫ

Құтыру ауруы - орталық жүйке жүйесінің зақымдалуымен, жұтқыншақ пен тыныс алу бұлшықеттерінің тартылуымен бірге жүретін жұқпалы ауру.

Жабайы жануарлар құтыру ауруымен - қасқыр, түлкі, борсық, аю, тиін және басқалар жиі ауырады. Олардан үй жануарлары мен адамдар тістеу, тырнау, сілекеймен жұқтырады.

Адамдар арасында құтыру әдетте үй жануарлары арқылы таралады. Әсіресе, қанғыбас иттер мен мысықтар қауіпті. Үй жануарлары бір - бірінен және жабайы жануарлардан жұқтырылуы мүмкін.

Жануарлардың құтыру белгілері өте алуан түрлі. Тән белгілері - сілекей ағу, гидрофобия, агрессивтілік, паралич, бірақ кейде олар болмауы да мүмкін.

Ит ашуланшақ болады, тамақ пен судан бас тартады, иесі шақырса келмейді, иесіне бағынбайды. Оның құйрығы мен төменгі иегі салбырап, сілекей көп бөлініп, жүрістің тұрақсыздығы пайда болады. Жануар үндемей, үрмей, келе жатқан адамдарды ұрып - соғып, тістей алады.

Құтырудың ең қауіпті түрі - тыныштық. Аурудың негізгі белгілері жеңіл болуы мүмкін. Ол кеш танылды және ешқандай сақтық шаралары қолданылмайды.

Адамға мынадай жағдайларда жұғуы мүмкін: Ауру жануар тістегенде, вирус сілекейімен бірге жараға енеді. Егер сілекей көздің, мұрынның, ауыздың, зақымдалған терінің шырышты қабығына түссе. Жануарлар тістеп, тырнап, сілекейлегенде мына шараларды орындау қажет: Жараны көп мөлшерде ағынды сумен және сабынмен жуыңыз. Йод тұнбасын жараға тамызыңыз. Стерильді бинтпен ораңыз. Дереву медициналық мекемеге барыңыз.

Құтыру ауруын алдын алу және қорғану шаралары
Иттерді, мысықтарды және басқа жануарларды ұстау ережелерін қатаң сақтаңыз және жыл сайын құтыруға қарсы вакцинациялаңыз.

Жабайы және қанғыбас үй жануарларымен жанасудан аулақ болыңыз; тек құтырумен ғана емес, басқа да қауіпті аурулармен ауырмау үшін балаларға осыны түсіндіріңіз.

Жануарлардың ерекше мінез -құлқында немесе үй жануарларының агрессивті мінез -құлқында сақ болыңыз



және бұл туралы санитарлық қызметке хабарлаңыз. Ветеринарлық емдеу ұйымы адамдарды немесе жануарларды тістеген жануарды 10 күн ішінде оқшауланған бөлмеде ұстау туралы жазбаша міндеттемені жануардың иесіне қалдырады және оны бақылайды.

Кез келген жануар тістеген жағдайда дереу дәрігерге қаралыңыз.

Құтыруға қарсы вакцинация - бұл қауіпті аурудың алдын алудың жалғыз әдісі. Вакцинация курсы оларды дәрігердің тағайындамасына сәйкес және белгілі бір схемаға сәйкес уақытылы жүргізуді көздейді. Ешқандай жағдайда вакцинацияда рұқсат етілмеген үзілістер, курсты тоқтату немесе қысқарту болмайды, әйтпесе вакцинация тиімсіз болады.

Г.АЙМБЕТОВА,

Жалағаш аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқарма басшысы, ашық көздерден алынған фотосурет.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕС - ӘР АЗАМАТТЫҢ БОРЫШЫ

«Сыбайлас жемқорлық» түсінігі (латынша согрptіo) - ақшаға сатып алу және саяси қайраткерлерді, мемлекеттік шенеуніктерді, лауазымдық тұлғаларды сатып алу дегенді білдіреді.

Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес, сыбайлас жемқорлық қылмыстарға негізінен лауазымды қылмыстар жатады. Өмір көрсеткендей, қызмет өкілеттігін теріс пайдалану, билікті не қызметтік өкілеттікті асыра пайдалану, пара алу, пара беру, паракорлыққа делдал болу, қызметтік жалғандық жасау, көрінеу жалған сөз жеткізу, сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иеленіп алу немесе ысырап ету, көрінеу жалған жауап беру, сарапшының жалған қорытындысы немесе қате аудару, жалған жауап беруге немесе жауап беруден жалтаруға, жалған қорытынды беруге не қате аударуға сатып алу, лауазымды адамдардың сот үкімін, сот шешімін немесе өзге де сот актісін орындамау, осындай қылмыстардың барлығы жемқорлық сыбайластық байланыстарды пайдалану арқылы жасалады.

Сыбайлас жемқорлықпен пәрменді күресу үшін халықтың құқықтық сауатсыздығын жою, құқықты түсіндіру жұмысының деңгейі мен сапасын арттыру керектігінің маңызы зор. Халық өздерінің құқықтарын, өздеріне қарсы қандай да бір құқыққа қайшы іс-әрекет жасалған жағдайда қандай іс-қимыл қолдану керектігінің нақты жолдарын толық білулері қажет.

Жемқорлық фактілері қарапайым жағдай емес, ол елдің әлеуметтік-экономикалық әлеуетін әлсірететін, қоғамды әділетсіздікке ұшырататын аса қауіпті індет. Сондықтан, паракорлықпен күрестің жылдар бойы жалғасуы заңды құбылыс. Ел мақсаты мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының тиімділігін арттыру, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көрінісіне «мүлдем төзбеушілік» ахуалын қалыптастыру арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы қозғалысқа бүкіл қоғамды тарту болып табылады.

Сыбайлас жемқорлықпен күрес жолында оның алдын алу жұмыстарына көбірек мән берген жөн. Ол үшін жемқорлық көріністерінің белең алуына түрткі болатын факторларды анықтап, меілінше аурудың алдын алған абзал. Сондықтан сыбайлас жемқорлықпен күресу барлық Қазақстан Республикасы азаматтарының азаматтық борышы деп білу керек.

Қ.ОМАРОВА,

Сырдария аудандық СЭББ Басқармасының басшысы.

ПОРТАТИВНОЕ УСТРОЙСТВО, НАПЕЧАТАННОЕ НА 3D-ПРИНТЕРЕ , ДЕЛАЕТ ВОДУ ПРЯМО ИЗ ВОЗДУХА



Два выпускника университета представили портативное устройство, созданное с помощью 3D-печати, которое может обеспечивать до 6 литров чистой питьевой воды в день. Этого объема достаточно, чтобы покрыть базовые потребности семьи из четырёх человек.

Проект получил название «Вода из воздуха». Принцип работы основан на технологии атмосферной генерации воды - конденсации влаги из воздуха. Для этого используется сосуд, напечатанный из PETG-пластика, а ключевым элементом стали пористые материалы, которые действуют как «микроскопические губки», притягивая молекулы воды.

В среднем устройство может давать около 500 мл воды каждые два часа - примерно 12 циклов в сутки. Таким образом, суточный выход достигает шести литров.

Авторы проекта отмечают, что существующие системы атмосферного сбора воды громоздки и дороги, тогда как их разработка компактна, модульна и может быть воспроизведена на 3D-принтере практически где угодно. Сейчас устройство существует в виде прототипа, но в перспективе такие решения могут помочь сообществам, испытывающим нехватку питьевой воды.

По материалам ecosphere.press, Toms Hardware, фото: ecosphere.press.

ЗАГРЯЗНЁННЫЙ ВОЗДУХ СВЯЗАН С УХУДШЕНИЕМ ЗРЕНИЯ У ДЕТЕЙ

Новые данные исследований вселяют тревогу: загрязнённый воздух может негативно влиять на зрение детей. Исследователи выявили связь между концентрациями диоксида азота (NO₂) и мелких твёрдых частиц (PM_{2,5}) и способностью юных людей чётко видеть вдаль без очков.

Учёные проанализировали группы детей, проживающих в районах с разной степенью загазованности, и выяснили, что снижение уровней NO₂ и PM_{2,5} ассоциируется с улучшением остроты зрения. В частности, у тех, кто подвергался меньшему воздействию загрязнителей, прогресс миопии



(близорукости) наблюдался медленнее.

В исследовании подчёркивается, что чистый воздух может не только защищать зрение, но и в некоторой степени способствовать его улучшению, особенно у младших возрастных групп. Авторы предупреждают: в условиях роста урбанизации и увеличения автомобильного движения дети становятся особенно уязвимы.

Эксперты подчёркивают, что именно NO₂ и PM_{2,5} - мелкие частицы, способные проникать глубоко в лёгкие и даже попадать в кровоток - могут провоцировать воспалительные процессы и окислительный стресс, которые тем самым оказывают воздействие на структуры глаза.

По материалам pia.eso, фото из открытых источников.

ЭКОЖАҒАЛЫҚТАР

ЭКОНОВОСТИ

ВОДОПАД, КОТОРЫЙ ГОРИТ:
РЕДКОЕ ЧУДО ПРИРОДЫ

На западе американского штата Нью-Йорк есть природное явление, сочетающее в себе, казалось бы, несочетаемое - огонь и воду.

Речь идет о водопаде Вечного огня (оригинальное название *Eternal Flame Falls*), названном так потому, что у его подножия всегда видны языки пламени. Долгое время это место связывали с мистикой, пока исследователи не объяснили феномен.

Пламя находится в углублении скалы, что защищает его от непогоды. Обычно его видно лишь сквозь струи падающей воды. Высота огня не превышает 15 см, тогда как высота водопада составляет около 9 м.

Этот феномен расположен на территории заповедника Шейл-Крик, входящего в состав парка Честнат-Ридж. Согласно легенде, огонь был зажжен коренными американцами несколько тысячелетий назад. По словам специалистов, пламя не гаснет, так как его подпитывает природный газ.

По материалам *gismeteo.ru*,
фото: © Shutterstock/FOTODOM.

МИРОВОЙ ВОДНЫЙ
ЦИКЛ СТАНОВИТСЯ
ВСЁ БОЛЕЕ
ЭКСТРЕМАЛЬНЫМ

Всемирная метеорологическая организация (ВМО) представила доклад «Состояние мировых водных ресурсов», в котором зафиксирована тревожная тенденция: круговорот воды на планете становится всё более нестабильным и экстремальным.

По данным ВМО, в 2024 году лишь треть речных бассейнов мира имела близкие к норме показатели, тогда как остальные регионы столкнулись либо с избытком, либо с дефицитом воды. Это уже шестой год подряд, когда баланс нарушен. Ситуация имеет прямые последствия для людей: по оценке ООН, около 3,6 млрд человек хотя бы один месяц в году сталкиваются с нехваткой воды, а к 2050 году это число превысит 5 млрд. Мир остаётся далёк от достижения Цели устойчивого развития №6 в области водоснабжения и санитарии.

Год начался с явления Эль-Ниньо, которое вызвало засухи в бассейне Амазонки и на юге Африки. В июле температура почти во всех из 75 крупнейших озёр планеты оказалась выше нормы, что ухудшило качество воды. Третий год подряд фиксировалось масштабное таяние ледников - с рекордными потерями в Скандинавии, на Шпицбергене и в Северной Азии. В Колумбии ледники сократились на 5% только за один год.

Экстремальные осадки также нанесли серьёзный ущерб. В Африке погибло около 2500 человек и были вынуждены покинуть дома 4 млн жителей. В Европе произошло крупнейшее с 2013 года наводнение, затронувшее треть речных систем. В Азии и Океании тропические циклоны и рекордные дожди унесли жизни более 1000 человек. В Бразилии катастрофическое наводнение на юге страны стало одним из самых разрушительных за последние десятилетия, а засуха в Амазонии продолжилась, охватив 59% территории.

Учёные подчёркивают: усиливающийся дисбаланс водного цикла несёт угрозу обществу и экономике. «Без систематического мониторинга и международного обмена данными мы рискуем действовать вслепую», - заявила генеральный секретарь ВМО Селеста Сауло.

Доклад делает вывод: адаптация к экстремальным изменениям водного цикла требует постоянных инвестиций, сотрудничества и более активного внедрения природоохранных и инженерных решений.

По материалам *ecosphere.press*,
Ведомости, фото: *ecosphere.press*.

Құрылтайшы -
Қызылорда
облыстық
«Сыр Табиғаты»
занды тұлғалар
Ассоциациясы

Редактор
Акбота Абенова

Газет Қазақстан
Республикасы
инвестициялар және
даму Министрлігі
байланыс,
ақпараттандыру және
Ақпарат Комитетінде
қайта тіркелген.

Тіркеу куәлігі
№15905-Г, 25.03.2016ж.

Жекеленген
авторлардың пікірі
редакция көзқарасын
білдірмейді,
қолжазбалар
қайтарылмайды.
«Сыр Табиғаты»
газетінде жарияланған
мақала көшіріліп
басылса, сілтеме
жасалуы міндетті.

Жарнама және
хабарландыру мәтіні
мен мазмұнына
редакция жауап
бермейді.

Газет редакцияның
компьютер
орталығында теріліп,
беттеліп, «ASU» баспа
үйі» ЖШС сенімгерлік
басқаруындағы
«Сыр медиа» ЖШС
баспаханасында
басылды.
Тел: 8(7242) 40-06-68

Газеттің басылу
сапасына баспахана
жауапты.

Офсеттік басылым.
Көлемі 2 баспа табақ.

Жазылу индексы - 68116

Редакцияның
мекен-жайы:
Қызылорда қаласы,
Қайнарбаев көшесі, №33.
Толық мәлімет алу үшін:
8-777-563-76-92
телефонына хабарласуға
болады.

E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

Басылым апта
сайын жарық
көреді

Тапсырылыс
№ 1663

Таралым 500



ТОО «КазЭкосистемс»

(гослицензия 01259 №0042510
от 25.09.2008 г.) представляет
следующие виды услуг в области
охраны окружающей среды:

1. Оказание консультационных услуг
в области охраны окружающей среды

3. Организация в проведении
общественных слушаний

5. Подготовка послепроектного
анализа отчета о возможных
воздействиях

6.1 Разработка проектов нормативов
эмиссий (нормативы допустимых
выбросов, нормативы допустимых
сбросов)

6.3 Составление паспорта опасного
отхода

6.5 Составление проекта плана
мероприятий по охране
окружающей среды

8. Разработка раздела «Охрана
окружающей среды» в составе
проектной документации
при подготовке декларации
для III и IV категории

10. Составление проектов
обоснования санитарно-защитной
зоны (предварительная,
окончательная)

12. Консультация и содействие в
формировании пакета документов
для получения лицензии для
юридических лиц, занимающихся
деятельностью по переработке,
обезвреживанию, утилизации
и (или) уничтожению опасных
отходов.

2. Составление и содействие в подаче
заявления о намечаемой деятельности в
уполномоченный орган
в области ООС

4. Подготовка отчета о возможных
воздействиях при оценке
воздействия на окружающую среду

6. Составление заявления на
получение экологического
разрешения на воздействия,
в том числе:

6.2 Составление программы
управления отходами для I и II
категории

6.4 Разработка программы
производственного экологического
контроля (ПЭК)

7. Составление отчета
производственного экологического
контроля

9. Подготовка и содействие в подаче
декларации о воздействии на
окружающую среду
для III категории

11. Составление квартальных отчетов,
согласно условий экологического
разрешения, статистических отчетов,
налоговых отчетов по форме 870.00.

Наш адрес: г. Кызылорда,
ул. Байтурсынова, 48.
эл.адрес kazecosystems@mail.ru
тел. 8 7242 27 52 99

ПРИБРЕТАЙТЕ ПОДПИСКУ
И ПОЛУЧАЙТЕ СВЕЖИЕ
ВЫПУСКИ ГАЗЕТЫ ПО
ЭЛЕКТРОННОМУ АДРЕСУ

syr.tabigaty@gmail.com
www.syrtabigaty.kz

Наш адрес: г.Кызылорда, ул.Кайнарбаева, 33
+7 777 563 76 92

